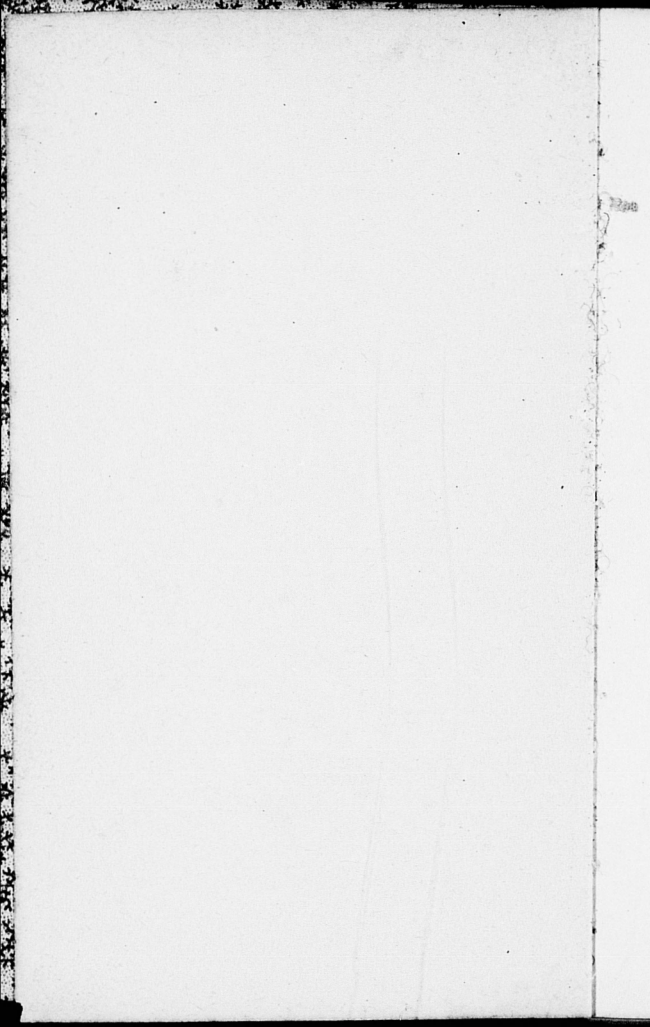

Vak 28

14 d.

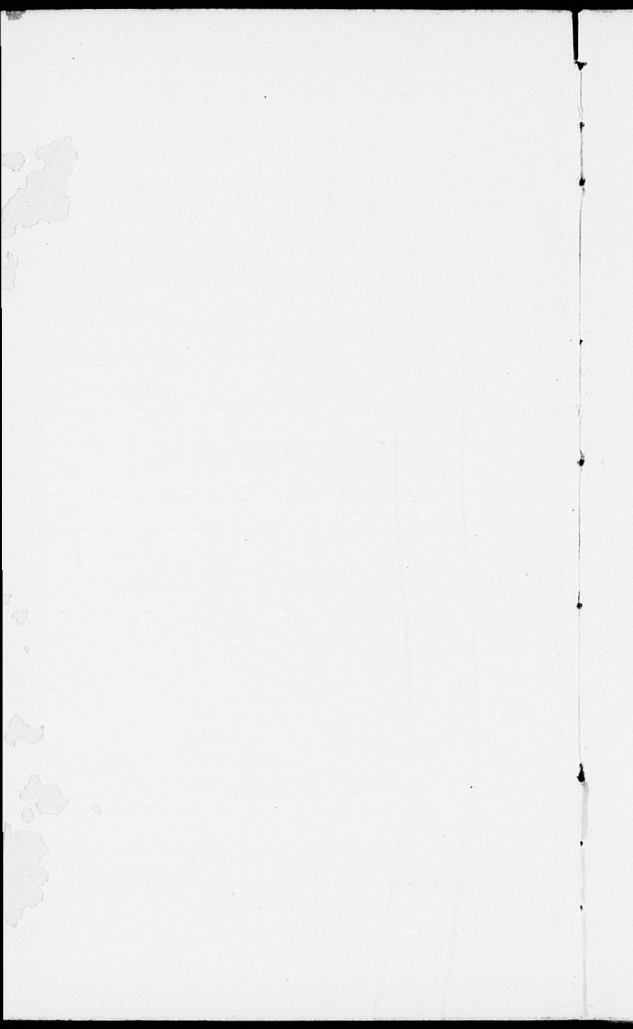

1

M

MANUALE.

MANUALE

CONTINENS EA QUÆ

RITUALE ROMANUM

OBSERVANDA PRÆSCRIBIT
IN ADMINISTRATIONE QUORUMDAM SS. SA-
CRAMENTORUM, MAXIME EXEUNTIIUM,
AD USUM CLERI DIŒCESIS BUSCODUCENSIS.

De mandato Illmi ac Revmi Domini

ADRIANI GODSCHALK,

Episcopi Buscoducensis, etc.

EDITUM.

BIBL. G. ST. MICHAELIS. CONV.

EX TYPOGRAPHIA DIŒCESIS BUSCODUCENSIS,
IN INSTITUTO SURDO-MUTORUM.

WIJCHENS

APPROBATIO.

Manuale hoc ad usum Cleri Diœcesis Buscoducensis e Rituali Romano depromptum, unà cum excerptis ex *Supplemento* ad idem Rituale jamdudum pro Clero Provinciæ ecclesiasticæ Ultrajectensis rite approbato, nec non *Appendice* nova ad Rituale Romanum in gratiam Cleri nostri Buscoducensis ex speciali concessione Sedis Apostolicæ nuper addita, collatione facta cum Ritualis Romani exemplari, typis S. Congregationis de Prop. Fide anno 1876 excuso atque die 3 Augusti 1879, de mandato Illmi ac Rmi Archiepiscopi Ultrajectensis, cum memorato *Supplemento* in lucem edito, habita insuper ratione Rescripti S. Congregationis Rituum de die 17 Septembris 1885, cum iisdem fideliter concordare attestamus, et qua talia pro Diœcesi nostra tenore præsentium approbamus evulgandique licentiam impertimur.

Datum BUSCODUCI, die 28 Febr. 1886.

Episcopus Buscoducensis,

† A. GODSCHALK.

MONITUM.

Quoniam in Decreto S. R. C. de die 18 Febr. 1875 cautum sit, ut ea, quæ in *Supplemento* ad Rit. Rom. pro usu Cleri Prov. eccl. Ultraj. a S. Sede concessa continentur, „ullo unquam tempore jungantur vel addantur Rituali Romano, sed seorsim ab ipso typis mandentur”, idcirco excerpta ex illo Supplemento separatim, distinctis foliis, impressa sunt.

*Ante Sacramenti cujuslibet administrationem
convenit hujusmodi orationem præmittere:*

Oremus.

ADESTO supplicationibus nostris,
omnipotens Deus; et quod humilitatis nostræ gerendum est ministerio, tuæ virtutis impleatur effectu.
Per Christum Dominum nostrum.
Amen.

MANUALE

CONTINENS EA QUÆ

RITUALE ROMANUM

observanda præscribit in administratione quorundam SS. Sacramentorum, maxime exeuntium.

§ I.

De iis quæ in Sacramentorum administratione generaliter servanda sunt; item de Sacramento Baptismi rite administrando, remissive ad Rituale Romanum, Tit. I. et Tit. II. Cap. I.

Ordo Baptismi parvulorum.

Sacerdos interrogat: N. Quid petis ab Ecclesia Dei?

Patrinus respondet: Fidem.

Sacerdos: Fides quid tibi præstat?

Patrinus respondet: Vitam æternam.

Sacerdos: Si igitur vis ad vitam ingredi, serva mandata. Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota mente tua, et proximum tuum sicut te ipsum.

Deinde ter exsufflet leniter in faciem infantis, et dicat semel:

Initio.

Int. N. Quid petis ab Ecclesia Dei?

R. Fidem.

V. N. Wat vraagt gij van de Kerk Gods?

A. Het Geloof.

I. Fides quid tibi præstat?

R. Vitam æternam.

V. Wat geeft u het Geloof?

A. Het eeuwig leven.

Si igitur vis ad vitam ingredi, serva mandata. Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota mente tua, et proximum tuum sicut te ipsum.

Wilt gij dan ingaan tot het leven, onderhoud de geboden. Gij zult den Heer uwen God liefhebben uit geheel uw hart, en uit geheel uwe ziel, en uit geheel uw verstand, en uwen naaste als u zelven.

Exi ab eo (*vel* ab ea), immunde spiritus, et da locum Spiritui Sancto Paraclito.

Postea pollice faciat signum Crucis in fronte et in pectore infantis, dicens:

Accipe signum Crucis tam in fronte ✠, quam in corde ✠, sume fidem cœlestium præceptorum: et talis esto moribus, ut templum Dei jam esse possis.

Oremus.

PRECES nostras, quæsumus Domine, clementer exaudi: et hunc Electum tuum *N.* Crucis Dominicæ impressione signatum perpetua virtute custodi: ut magnitudinis gloriæ tuæ rudimenta servans, per custodiam mandatorum tuorum ad regenerationis gloriam pervenire mereatur Per Christum Dominum nostrum. *Rc.* Amen.

Deinde imponat manum super caput infantis, ac dicat:

Oremus.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, Pater Domini nostri Jesu Christi: respicere dignare super hunc famulum tuum N., quem ad rudimenta fidei vocare dignatus es: omnem cæcitatem cordis ab eo expelle: disrumpe omnes laqueos Sathænæ, quibus fuerat colligatus; aperi ei, Domine, januam pietatis tuæ, ut signo sapientiæ tuæ imbutus, omnium cupiditatum foetoribus careat, et ad suavem odorem præceptorum tuorum lætus tibi in Ecclesia tua deserviat, et proficiat de die in diem. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde Sacerdos benedicit sal, quod semel benedictum alias ad eundem usum deservire potest.

Benedictio Salis.

EXORCIZO te, creatura salis, in nomine Dei Patris omnipoten-

tis ✠, et in charitate Domini nostri Jesu Christi ✠, et in virtute Spiritus ✠ Sancti. Exorcizo te per Deum vivum ✠, per Deum verum ✠, per Deum sanctum ✠, per Deum ✠, qui te ad tutelam humani generis procreavit, et populo venienti ad credulitatem per servos suos consecrari præcepit, ut in nomine sanctæ Trinitatis efficiaris salutare sacramentum ad effugandum inimicum. Proinde rogamus te, Domine, Deus noster, ut hanc creaturam salis sanctificando sanctifices ✠, et benedicens ✠, ut sit omnibus accipientibus perfecta medicina, permanens in visceribus eorum, in nomine ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. R̄. Amen.

Deinde immittat modicum salis benedicti in os infantis, dicens:

N. Accipe sal sapientiæ: propitiatio sit tibi in vitam æternam. R̄. Amen.

Sacerdos. Pax tecum. *R.* Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEUS patrum nostrorum, Deus universæ conditor veritatis, te supplices exoramus, ut hunc famulum tuum *N.* respicere digneris propitius, et hoc primum pabulum salis gustantem, non diutius esurire permittas, quo minus cibo expleatur cœlesti, quatenus sit semper spiritu fervens, spe gaudens, tuo semper nomini serviens. Perduc eum, Domine, quæsumus, ad novæ regenerationis lavacrum, ut cum fidelibus tuis promissionum tuarum æterna præmia consequi mereatur. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Exorcizo te, immunde spiritus, in nomine Patris ✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ Sancti, ut excas, et recedas ab hoc famulo Dei *N.* Ipse enim tibi imperat, maledicte dam-

nate, qui pedibus super mare ambulavit, et Petro mergenti dexteram porrexit.

Ergo, maledicte diabole, recognosce sententiam tuam, et da honorem Deo vivo, et vero, da honorem Jesu Christo Filio ejus, et Spiritui Sancto, et recede ab hoc famulo Dei N., quia istum sibi Deus et Dominus noster Jesus Christus ad suam sanctam gratiam, et benedictionem, fontemque Baptismatis vocare dignatus est.

Hic pollice in fronte signat infantem, dicens :

Et hoc signum sanctæ Crucis ✝, quod nos fronti ejus damus, tu, maledicte diabole, numquam audeas violare Per eundem Christum Dominum nostrum. R̄. Amen.

Mox imponit manum super caput infantis, et dicit :

Oremus.

ÆTERNAM, ac justissimam pietatem tuam deprecor, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, auctor luminis et veritatis, super hunc famulum tuum N., ut digneris illum illuminare lumine intelligentiæ tuæ: munda eum, et sanctifica: da ei scientiam veram, ut dignus gratia Baptismi tui effectus, teneat firmam spem, consilium rectum, doctrinam sanctam. Per Christum Dominum nostrum. R̄. Amen.

Postea Sacerdos imponit extremam partem stolæ super infantem, et introducit eum in Ecclesiam, dicens:

N. Ingredere in templum Dei, ut habeas partem cum Christo in vitam æternam. R̄. Amen.

Cum fuerint Ecclesiam ingressi, Sacerdos procedens ad Fontem cum Susceptoribus conjunctim clara voce dicit:

Ik geloof in God, den Vader almachtig, schepper van hemel en aarde. En in Jesus Christus, zijnen eenigen Zoon, onzen Heer; die ontvangen is van den Heiligen Geest, geboren uit de Maagd Maria; die geleden heeft onder Pontius Pilatus, is gekruist, gestorven, en begraven; die is nedergedaald ter helle, den derden dag verreezen van de dooden: die is opgeklimmen ten hemel, zit aan de regterhand van God den Vader almachtig; van daar zal Hij komen oordeelen de lerenden en dooden. Ik geloof in den Heiligen Geest; de heilige Katholieke Kerk; gemeenschap der Heiligen; vergiffenis der zonden; verrijzenis des vleesches; het eeuwig leren. Amen.

Onze Vader, die in de hemelen zijt, gheheiligt zij uw naam: ons toekome uw rijk: uw wil geschiede, op de aarde, als in den hemel. Geef ons heden ons dagelijksch brood: en vergeef ons onze schulden, gelijk wij vergeven onzen schuldenaren: en leid ons niet in bekoring: maar verlos ons van den kwade. Amen.

CREDO in Deum, Patrem omnipotentem, creatorem cœli et terræ. Et in Jesum Christum, Filium ejus unicum, Dominum nostrum; qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Maria Virgine; passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, et sepultus; descendit ad inferos, tertia die resurrexit a mortuis: ascendit ad cœlos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis; inde venturus est judicare vivos et mortuos. Credo in Spiritum Sanctum; sanctam Ecclesiam Catholicam; Sanctorum communionem; remissionem peccatorum; carnis resurrectionem; vitam æternam. Amen.

PATER noster, qui es in cœlis, sanctificetur nomen tuum: adveniat regnum tuum: fiat voluntas tua, sicut in cœlo, et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie: et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris: et ne nos inducas in tentationem: sed libera nos a malo. Amen.

Ac deinde, antequam accedat ad Baptisterium, dicat:

Exorcismus.

EXORCIZO te, omnis spiritus im-munde, in nomine Dei Patris omnipotentis ✠, et in nomine Jesu Christi Filii ejus, Domini et Judicis nostri ✠, et in virtute Spiritus ✠ Sancti, ut discedas ab hoc plasmate Dei N., quod Dominus noster ad templum sanctum suum vocare dignatus est, ut fiat templum Dei vivi, et Spiritus Sanctus habitet in eo. Per eundem Christum Dominum nostrum, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. R. Amen.

Postea Sacerdos digito accipiat de saliva oris sui, et tangat aures et nares infantis: tangendo vero aurem dexteram, et sinistram, dicat:

Ephpheta, quod est, Adaperire.

Deinde tangit nares, dicens:

In odorem suavitatis. Tu autem effugare, diabole; appropinquabit enim judicium Dei.

m,

Ad §. Postea interrogat.

Int. N. Abrenuntias Satanæ?

R. Abrenuntio.

V. *N. Verzaakt gij den duivel?*

A. *Ik verzaak.*

I. Et omnibus operibus ejus?

R. Abrenuntio.

V. *En al zijne werken?*

A. *Ik verzaak.*

I. Et omnibus pompis ejus?

R. Abrenuntio.

V. *En al zijne ijdelheden?*

A. *Ik verzaak.*

Ad §. Credis.

Int. N. Credis in Deum Patrem omnipotentem, Creatorem cœli et terræ? R. Credo.

V. *N. Gelooft gij in God den Vader almachtig, Schepper van hemel en aarde?* A. *Ik geloof.*

Postea interrogat baptizandum nominatim, dicens :

N. Abrenuntias Satanæ?

Respondet Patrinus : Abrenuntio.

Sacerdos : Et omnibus operibus ejus?

Patrinus : Abrenuntio.

Sacerdos : Et omnibus pompis ejus?

Patrinus : Abrenuntio.

Deinde Sacerdos intingit pollicem in oleo Catechumenorum, et infantem ungit in pectore, et inter scapulas in modum Crucis, dicens :

Ego te linio ✝ oleo salutis in Christo Jesu Domino nostro, ut habeas vitam æternam. R. Amen.

Hic deponit stolam violaceam, et sumit aliam albi coloris.

Subinde pollicem et inuncta loca abstergit bombacio vel re simili. Et interrogat expresso nomine baptizandum, Patrino respondente :

N. Credis in Deum Patrem omnipotentem, Creatorem cœli et terræ?

R. Credo.

Credis in Jesum Christum, Filium ejus unicum, Dominum nostrum, natum, et passum?

R. Credo.

Credis et in Spiritum Sanctum, sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, et vitam æternam?

R. Credo.

Subinde expresso nomine baptizandi, Sacerdos dicit:

N. Vis baptizari?

Respondet Patrinus: Volo.

Tunc Patrino, vel Matrino, vel utroque (si ambo admittantur) infantem tenente, Sacerdos vasculo, seu urceolo accipit aquam baptismalem, et de ea ter fundit super caput infantis in modum Crucis, et simul verba proferens, semel tantum distincte, et attente dicit:

N. Ego te baptizo in nomine Patris ✠, fundat primo, et Filii ✠, fundat secundo, et Spiritus ✠ Sancti, fundat tertio.

Ubi autem est consuetudo baptizandi per immersionem, Sacerdos accipit infantem, et advertens ne lædatur, caute immergit, et trina mersione baptizat, et semel tantum dicit:

I. Credis in Jesum Christum, Filium ejus unicum, Dominum nostrum, natum, et passum? R. Credo.

V. Geloofst gij in Jesus Christus, zijn eenigen Zoon, onzen Heer, die geboren is, en geleden heeft? A. Ik geloof.

I. Credis et in Spiritum Sanctum, sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, et vitam æternam? R. Credo.

V. Geloofst gij ook in den Heiligen Geest, de heilige Katholieke Kerk, de gemeenschap der Heiligen, de vergiffenis der zonden, de verrijzenis des vleesches, en het eeuwig leven? A. Ik geloof.

I. N. Vis baptizari? R. Volo.

V. N. Wilt gij gedoopt worden?

A. Ik wil.

mu
tes
tus

ba

te,
mo

I

ge
q
u
te
de
vi

c

ce
ti

N. Ego te baptizo in nomine Patris
✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ Sancti.

Mox Patrinus, vel Matrina, vel uterque simul infantem de sacro Fonte levant, suscipientes illum de manu Sacerdotis.

Si vero dubitatur, an infans fuerit baptizatus, utatur hac forma:

N. Si non es baptizatus, ego te baptizo in nomine Patris ✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ Sancti.

Deinde intingit pollicem in sacro Chrismate, et ungit infantem in summitate capitis in modum Crucis, dicens:

DEUS omnipotens, Pater Domini nostri Jesu Christi, qui te regeneravit ex aqua et Spiritu Sancto, quique dedit tibi remissionem omnium peccatorum, (*hic inungit*) ipse te linit Chrismate salutis ✠ in eodem Christo Jesu Domino nostro in vitam æternam. R. Amen.

Sacerdos dicit: Pax tibi. R. Et cum spiritu tuo.

Tum bombacio, aut re simili abstergit pollicem suum, et locum inunctum, et imponit capiti ejus linteolum candidum loco vestis albæ, dicens:

M
mul
tes
S
tus,

ba

te,
mo

I
ge
qu
un
te
de
vi

c

ce
ti

N. Ego te baptizo in nomine Patris
✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ Sancti.

Mox Patrinus, vel Matrina, vel uterque simul infantem de sacro Fonte levant, suscipientes illum de manu Sacerdotis.

Si vero dubitatur, an infans fuerit baptizatus, utatur hac forma:

N. Si non es baptizatus, ego te baptizo in nomine Patris ✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ Sancti.

Deinde intingit pollicem in sacro Chrismate, et ungit infantem in summitate capitis in modum Crucis, dicens:

DEUS omnipotens, Pater Domini nostri Jesu Christi, qui te regeneravit ex aqua et Spiritu Sancto, quique dedit tibi remissionem omnium peccatorum, (*hic inungit*) ipse te liniat Chrismate salutis ✠ in eodem Christo Jesu Domino nostro in vitam æternam. R. Amen.

Sacerdos dicit: Pax tibi. R. Et cum spiritu tuo.

Tum bombacio, aut re simili abstergit pollicem suum, et locum inunctum, et imponit capiti ejus linteolum candidum loco vestis albæ, dicens:

Accipe vestem candidam, quam immaculatam perferas ante tribunal Domini nostri Jesu Christi, ut habeas vitam æternam. R. Amen.

Postea dat ei, vel Patrino, candelam accensam, dicens:

Accipe lampadem ardentem, et irreprehensibilis custodi Baptismum tuum: serva Dei mandata, ut cum Dominus venerit ad nuptias, possis occurrere ei una cum omnibus Sanctis in aula cœlesti, habeasque vitam æternam, et vivas in sæcula sæculorum. R. Amen.

Postremo Sacerdos dicit:

N. Vade in pace, et Dominus sit tecum. R. Amen.

Si vero fuerint plures baptizandi, sive masculi sive fœminæ, in catechismo masculi statuuntur ad dexteram, fœminæ vero ad sinistram; et omnia pariter dicantur ut supra in proprio genere, et numero plurali. Verum prima nominis interrogatio, exsufflatio, Crucis impressio, seu signatio, tactus aurium et narium cum saliva, abrenuntiationis interrogatio, unctio Olei Catechumenorum, interrogatio de Fide, seu Symbolo, et ipse Baptismus, inunctio Chrismatis, candidæ

vestis impositio, atque accensæ candelæ traditio, singulariter singulis, et primum masculis, deinde fœminis fieri debent.

Si infans, vel adultus ægrotus adeo graviter laboret, ut periculum immineat ne pereat antequam Baptismus perficiatur, Sacerdos, omis- sis quæ Baptismum præcedunt, eum baptizet, ter, vel etiam semel infundens aquam super ca- put ejus in modum Crucis, dicens :

Ego te baptizo in nomine Patris ✠,
etc. ut supra, pag. 16.

Si non habeatur aqua Baptismalis, et peri- culum impendeat, Sacerdos utatur aqua simplici.

Deinde si habeat Chrisma, liniat eum in ver- tice, dicens :

Deus omnipotens, etc. ut supra
pag. 17.

Postea dat ei linteolum candidum, dicens :

Accipe vestem, ut supra pag. 18.

Ac demum dat ei ceream candelam accensam, dicens :

Accipe lampadem ardentem, ut
supra p. 18.

Si supervixerit, suppleantur alii ritus omissi.

Admonendi sunt Susceptores de spiritali cognatione, quam contraxerunt cum Baptiza- to, Baptizatique patre et matre; quæ cogna- tio impedit Matrimonium, ac dirimit.

Curet Parochus parentes infantis admoneri, ne in lecto secum ipsi, vel nutrices parvulum habeant, propter oppressionis periculum; sed eum diligenter custodiant, et opportune ad Christianam disciplinam instituunt.

Commonendi sunt etiam parentes, et alii, si opus fuerit, ne filios hebræis, aliisque infidelibus, vel hæreticis mulieribus ullo modo lactandos aut nutriendos tradant.

Antequam infans ex Ecclesia asportetur, aut Susceptores discedant, eorum nomina, et alia de administrato Baptismo ad præscriptam formam in Baptismali libro Parochus accurate describat.

Ordo supplendi omissa super infantem baptizatum.

Cum urgente mortis periculo, vel alia cogente necessitate parvulus, sacris precibus ac cæremoniis prætermisiss, fuerit baptizatus, ubi convalescerit, vel cessaverit periculum, et ad Ecclesiam delatus fuerit, omissa omnia supplentur.

Sacerdos itaque, lotis manibus, superpelliceo et stola violacea indutus, accedat: Clericum unum, seu plures, si potest, secum adhibeat, superpelliceo pariter indutos, qui sibi ministrent.

Ita paratus accedat ad limen Ecclesiæ, extra quam expectant, qui infantem, vel infantes detulerunt, illum proprio nomine eidem imposito appellando, et dicens:

0
2
.
.
0

Initio.

Int. N. Quid petis ab Ecclesia Dei ?

R. Fidem.

V. N. Wat vraagt gij van de Kerk Gods ?

A. Het Geloof.

I. Fides , quid tibi præstat ?

R. Vitam æternam.

V. Wat geeft u het Geloof ?

A. Het eeuwig leven.

Si igitur vis ad vitam ingredi, serva mandata. Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota mente tua, et proximum tuum sicut te ipsum.

Wilt gij dan ingaan tot het leven, onderhoud de geboden. Gij zult den Heer uwen God liefhebben uit geheel uw hart, en uit geheel uwe ziel, en uit geheel uw verstand, en uwen naaste als u zelven.

N. Quid petis ab Ecclesia Dei ?
Patrinus Catechesis respondet : Fidem.

Sacerdos : Fides, quid tibi præstat ?
Patrinus respondet : Vitam æternam.

Sacerdos : Si igitur vis ad vitam ingredi, serva mandata. Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota mente tua, et proximum tuum sicut te ipsum.

Deinde ter exsufflet leniter in faciem infantis, et dicat semel :

Exi ab eo, immunde spiritus, et da locum Spiritui Sancto Paraclito.

Postea pollice faciat signum Crucis in fronte, et in pectore infantis dicens :

Accipe signum Crucis tam in fronte ✠, quam in corde ✠: sume fidem cœlestium præceptorum, et talis esto moribus, ut templum Dei jam esse possis.

Oremus.

PRECES nostras, quæsumus Domine, clementer exaudi, et hunc electum N. Crucis Dominicæ impressione signatum perpetua virtute custodi: ut magnitudinis gloriæ tuæ rudimenta servans, per custodiam mandatorum tuorum ad regenerationis gloriam pervenire mereatur. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde imponat manum super caput infantis, et dicat:

Oremus.

OMNIPOTENS sempiternæ Deus, Pater Domini nostri Jesu Christi, respicere dignare super hunc famulum tuum N., quem dudum ad rudimenta fidei vocare dignatus es: omnem cæcitatem cordis ab eo expelle: disrumpe omnes laqueos Satanæ, quibus fuerat colligatus: aperi ei, Domine, januam pietatis tuæ, ut, signo sapientiæ tuæ imbutus, omnium cupiditatum fœtoribus careat, et ad suavem odorem præceptorum tuo-

rum lætus tibi in Ecclesia tua deserviat, et proficiat de die in diem, ut idoneus sit frui gratia Baptismi tui, quem suscepit salis percepta medicina. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde Sacerdos benedicat salem, qui, semel benedictus, alias ad eundem usum deservire potest.

Benedictio Salis.

EXORCIZO te, creatura salis, in nomine Dei Patris omnipotentis ✠, et in charitate Domini nostri Jesu Christi ✠, et in virtute Spiritus ✠ Sancti. Exorcizo te per Deum vivum ✠, per Deum verum ✠, per Deum sanctum ✠, per Deum ✠, qui te ad tutelam humani generis procreavit, et populo venienti ad credulitatem per servos suos consecrari præcepit, ut in nomine sanctæ Trinitatis efficiaris salutare sacramentum ad effugandum inimicum. Proinde rogamus te, Domine, Deus noster, ut hanc creaturam salis sanctificando sancti-

fices ✠, et benedicendo benedicas ✠, ut sit omnibus accipientibus perfecta medicina, permanens in visceribus eorum, in nomine ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. R̃. Amen.

Deinde immittat modicum salis benedicti in os infantis, dicens :

N. Accipe sal sapientiæ: propitiatio sit tibi in vitam æternam. R̃. Amen.

Sacerdos : Pax tecum. R̃. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DETS patrum nostrorum, Deus universæ conditor veritatis, te supplices exoramus, ut hunc famulum tuum **N.** respicere digneris propitius, et hoc primum pabulum salis gustantem, non diutius esurire permittas, quo minus cibo expleatur cœlesti, quatenus sit semper spiritu fervens, spe gaudens, tuo semper nomini serviens: et quem ad novæ regenerationis lavacrum perduxisti, quæ-

sumus, Domine, ut cum fidelibus tuis promissionum tuarum æterna præmia consequi mereatur. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

EXORCIZO te, immunde spiritus, in nomine Patris ✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ Sancti, ut exeas, et recedas ab hoc famulo Dei N. Ipse enim tibi imperat, maledicte dammate, qui pedibus super mare ambulavit, et Petro mergenti dexteram porrexit.

Ergo, maledicte diabole, recognosce sententiam tuam, et da honorem Deo vivo et vero, da honorem Jesu Christo Filio ejus, et Spiritui Sancto, et recede ab hoc famulo Dei N., quia istum sibi Deus, et Dominus noster Jesus Christus ad suam sanctam gratiam, et benedictionem, fontemque Baptismatis vocare dignatus est.

Hic pollice in fronte signat infantem, dicens :

Et hoc signum sanctæ Crucis ✠, quod nos fronti ejus damus, tu, maledicte diabole, numquam audeas

violare. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Mox imponit manum super caput infantis, et dicit :

Oremus.

ÆTERNAM, ac justissimam pietatem tuam deprecor, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, auctor luminis et veritatis, super hunc famulum tuum N., ut digneris illum illuminare lumine intelligentiæ tuæ: munda eum, et sanctifica: da ei scientiam veram, ut dignus sit frui gratia Baptismi tui quem suscepit: teneat firmam spem, consilium rectum, doctrinam sanctam, ut aptus sit ad retinendam gratiam Baptismi tui. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Postea Sacerdos imponit extremam partem stolæ super infantem, et introducit eum in Ecclesiam, dicens :

N. Ingredere in templum Dei, ut habeas partem cum Christo in vitam æternam. R. Amen.

Cum fuerint Ecclesiam ingressi, Sacerdos procedens ad Fontem, clara voce dicit :

Ik geloof in God, den Vader almachtig, schepper van hemel, en aarde. En in Jesus Christus, zijnen eenigen Zoon, onzen Heer; die ontvangen is van den Heiligen Geest, geboren uit de Maagd Maria; die geleden heeft onder Pontius Pilatus, is gekruist, gestorven, en begraven: die is nedergedaald ter helle, den derden dag verreezen van de dooden: die is opgeklommen ten hemel, zit aan de regterhand van God den Vader almachtig: van daar zal Hij komen oordeelen de levenden, en dooden. Ik geloof in den Heiligen Geest; de heilige Katholieke Kerk; gemeenschap der Heiligen; vergiffenis der zonden; verrijzenis des vleesches; het eeuwig leven. Amen.

Onze Vader, die in de hemelen zijt, geheiligt zij uw naam: ons toe kome uw rijk: uw wil geschiede, op de aarde, als in den hemel. Geef ons heden ons dagelijksch brood: en vergeef ons onze schulden, gelijk wij vergeven onzen schuldenaren: en leid ons niet in bekoring: maar verlos ons van den kwade. Amen.

CREDO in Deum, Patrem omnipotentem, creatorem cœli, et terræ. Et in Jesum Christum, Filium ejus unicum, Dominum nostrum; qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Maria Virgine; passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, et sepultus: descendit ad inferos, tertia die resurrexit a mortuis: ascendit ad cœlos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis: inde venturus est judicare vivos, et mortuos. Credo in Spiritum Sanctum; sanctam Ecclesiam Catholicam; Sanctorum communionem; remissionem peccatorum; carnis resurrectionem; vitam æternam. Amen.

PATER noster, qui es in cœlis, sanctificetur nomen tuum: adveniat regnum tuum: fiat voluntas tua, sicut in cœlo, et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie: et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris: et ne nos inducas in tentationem: sed libera nos a malo. R. Amen.

Ac deinde, antequam accedat ad Baptisterium, dicat :

Exorcismus.

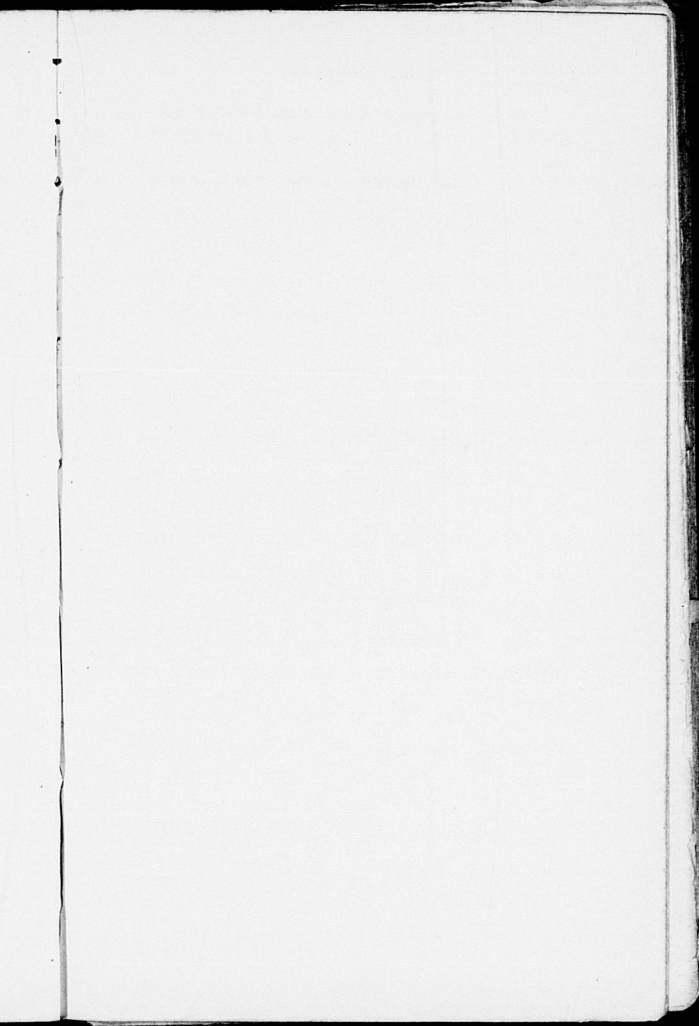
EXORCIZO te, omnis spiritus im-munde, in nomine Dei Patris omnipotentis ✠, et in nomine Jesu Christi Filii ejus, Domini et Judicis nostri ✠, et in virtute Spiritus ✠ Sancti, ut discedas ab hoc plasmate Dei N., quod Dominus noster ad templum sanctum suum vocare dignatus est, ut fieret templum Dei vivi, et Spiritus Sanctus habitet in eo. Per eundem Christum Dominum nostrum, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. R. Amen.

Postea Sacerdos digito accipiat de saliva oris sui, et tangat aures, et nares infantis. Tangendo vero aurem dexteram, et sinistram, dicat :

Ephpheta, quod est, Adaperire.

Deinde tangat nares, dicens :

In odorem suavitatis. Tu autem effugare, diabole; appropinquabit enim judicium Dei.

Ad §. Postea interrogat.

Int. N. Abrenuntias Satanæ?

R. Abrenuntio.

V. N. *Verzaakt gij den duivel?*

A. *Ik verzaak.*

I. Et omnibus operibus ejus?

R. Abrenuntio.

V. *En al zijne werken?*

A. *Ik verzaak.*

I. Et omnibus pompis ejus?

R. Abrenuntio.

V. *En al zijne ijdelheden?*

A. *Ik verzaak.*

Ad §. Credis.

Int. N. Credis in Deum Patrem omnipotentem, Creatorem cœli et terræ? R. Credo.

V. N. *Gelooft gij in God den Vader almagtig, Schepper van hemel en aarde?* A. *Ik geloof.*

Postea interrogat baptizatum nominatim, dicens :

N. Abrenuntias Satanæ?

Respondet Patrinus : Abrenuntio.

Sacerdos : Et omnibus operibus ejus?

Patrinus : Abrenuntio.

Sacerdos : Et omnibus pompis ejus?

Patrinus : Abrenuntio.

Deinde Sacerdos intingit pollicem in oleo Catechumenorum, et infantem ungit in pectore, et inter scapulas, in modum Crucis, dicens semel :

Ego te linio ✝ oleo salutis in Christo Jesu Domino nostro, ut habeas vitam æternam. R. Amen.

Hic deponit stolam violaceam, et sumit aliam albi coloris.

Subinde pollicem et inuncta loca abstergit bombacio vel re simili. Et interrogat, expresso nomine baptizatum, Patrino respondente :

N. Credis in Deum Patrem omnipotentem, Creatorem cœli et terræ?

R. Credo.

Credis in Jesum Christum, Filium
ejus unicum, Dominum nostrum,
natum, et passum?

R. Credo.

Credis in Spiritum Sanctum, sanc-
tam Ecclesiam Catholicam, Sancto-
rum communionem, remissionem
peccatorum, carnis resurrectionem,
vitam æternam?

R. Credo.

*Sacerdos intingit pollicem in sacro Chris-
mate, et ungit infantem (quem Patrinus vel Ma-
trina, vel uterque simul tenent) in summitate
capitis in modum Crucis, dicens:*

Deus omnipotens, Pater Domini
nostri Jesu Christi, qui te regenera-
vit ex aqua et Spiritu Sancto, quique
dedit tibi remissionem omnium pec-
catorum, (*hic inungit*) ipse te liniat
Chrismate salutis ✝ in eodem Christo
Jesu Domino nostro in vitam æter-
nam. R. Amen.

*Tum bombacio, vel re simili, abstergit pol-
licem, et locum inunctum, et imponit capiti in-
fantis linteolum candidum, loco vestis albæ,
dicens:*

I. Credis in Jesum Christum, Filium ejus unicum, Dominum nostrum, natum, et passum? R. Credo.

V. Gelooft gij in Jesus Christus, zijn eenigen Zoon, onzen Heer, die geboren is, en geleden heeft? A. Ik geloof.

I. Credis in Spiritum Sanctum, sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, vitam æternam? R. Credo.

V. Gelooft gij in den Heiligen Geest, de heilige Katholieke Kerk, de gemeenschap der Heiligen, de vergiffenis der zonden, de verrijzenis des vleesches, het eeuwige leven? A. Ik geloof.

l
n
t
o
e

Accipe vestem candidam, quam immaculatam perferas ante tribunal Domini nostri Jesu Christi, ut habeas vitam æternam. R. Amen.

Postea dat ei, vel Patrino, candelam accensam, dicens:

Accipe lampadem ardentem, et irreprehensibilis custodi Baptismum tuum: serva Dei mandata, ut cum Dominus venerit ad nuptias, possis occurrere ei una cum omnibus Sanctis in aula cœlesti, habeasque vitam æternam, et vivas in sæcula sæculorum. R. Amen.

Postremo Sacerdos dicit:

N. Vade in pace, et Dominus sit tecum. R. Amen.

Si vero fuerint plures infantes, masculi seu feminae, in catechismo masculi statuuntur ad dexteram, feminae vero ad sinistram; et omnia pariter dicantur ut supra in proprio genere, et numero plurali. Verum prima nominis interrogatio, exsufflatio, Crucis impressio, seu signatio, tactus aurium et narium cum saliva, abrenuntiationis interrogatio, unctio Olei Catechumenorum, interrogatio de Fide, seu Symbolo, inunctio Chrismatis, candidæ vestis impositio, atque candelæ accensæ traditio, singulariter singulis, et primum masculis, deinde feminis fieri debent.

§ II.

De Sacramento Pœnitentiæ remissive ad Rituale Romanum, Tit. III.

Absolutionis Forma.

Cum igitur pœnitentem absolvere voluerit, injuncta ei prius, et ab eo acceptata salutari pœnitentia, primo dicit:

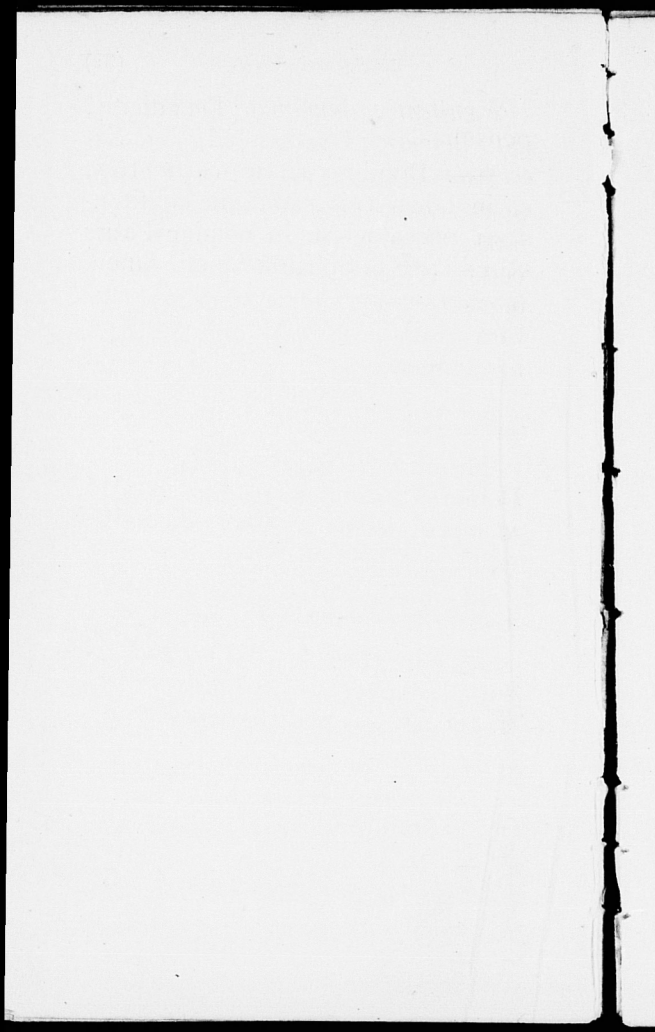
Misereatur tui omnipotens Deus,
et dimissis peccatis tuis perducatur
te ad vitam æternam. Amen.

Deinde dextera versus pœnitentem elevata, dicit:

Indulgentiam, absolutionem, et remissionem peccatorum tuorum tribuat tibi omnipotens et misericors Dominus. Amen.

Dominus noster Jesus Christus te absolvat: et ego auctoritate ipsius te absolvo ab omni vinculo excommunicationis, suspensionis, et interdicti, in quantum possum, et tu indiges. Deinde: Ego te absolvo a peccatis tuis, in nomine Patris ✠, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

Pœnitenti, dum dicit : Benedicite, aut : Benedic, Domine, subjungit Sacerdos : Dominus sit in corde tuo, et in labiis tuis, ad digne confitendum peccata tua. In nomine Patris et Filii, ✠ et Spiritus Sancti. Amen.

Si pœnitens sit laicus, omittitur verbum : suspensionis.

Passio Domini nostri Jesu Christi, merita beatæ Mariæ Virginis, et omnium Sanctorum, quidquid boni feceris, et mali sustinueris, sint tibi in remissionem peccatorum, augmentum gratiæ, et præmium vitæ æternæ. Amen.

In confessionibus autem frequentioribus et brevioribus omitti potest :

Misereatur, etc. et satis erit dicere : Dominus noster Jesus Christus, etc. ut supra, usque ad illud : Passio Domini, etc.

Urgente vero aliqua gravi necessitate in periculo mortis, breviter dicere poterit :

Ego te absolvo ab omnibus censuris, et peccatis, in nomine Patris ✠, et Filii, et Spiritus Sancti Amen.

§ III.

De Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento remissive ad Rituale Romanum, Tit. IV.

De Communione Infirmorum.

Viaticum sacratissimi Corporis Domini nostri Jesu Christi summo studio ac diligentia ægrotantibus, opportuno tempore, procurandum est, ne forte contingat illos tanto bono, Parochi incuria, privatos decedere.

Cavendum autem in primis est, ne ad indignos cum aliorum scandalo deferatur, quales sunt publici usurarii, concubinarii, notorie criminosi, nominatim excommunicati, aut denunciati, nisi sese prius sacra Confessione purgaverint, et publicæ offensioni, prout de jure, satisfecerint.

Hortetur Parochus infirmum, ut sacram Communionem sumat, etiam si graviter non ægrotet, aut mortis periculum non immineat, maxime si Festi alicujus celebritas id suadeat, neque ipse illam ministrare recusabit.

Pro Viatico autem ministrabit, cum probabile est, quod eam amplius sumere non poterit. Quod si æger, sumpto Viatico, dies aliquot vixerit, vel periculum mortis evaserit, et communicare voluerit, ejus pio desiderio Parochus non deerit.

Potest quidem Viaticum brevi morituris dari non jejunis; id tamen diligenter curandum est, ne iis tribuatur a quibus ob phrenesim, sive ob assiduam tussim, aliumve similem morbum, aliqua indecentia cum injuria tanti Sa-

cramenti timeri potest. Ceteris autem infirmis, qui ob devotionem in ægitudine communicant, danda est Eucharistia ante omnem cibum et potum, non aliter ac ceteris Fidelibus, quibus nec etiam per modum medicinæ ante aliquid sumere licet.

Sed alicui ad adorandum solum, seu devotionis, seu cujusvis rei prætextu ad ostendendum non deferatur.

Deferri autem debet hoc sanctum Sacramentum ab Ecclesia ad privatas ægrotantium domos decenti habitu, superposito mundo velamine, manifeste atque honorifice, ante pectus cum omni reverentia et timore, semper lumine præcedente.

Parochus igitur processurus ad communicandum infirmum, aliquot campanæ ictibus jubeat convocari Parochianos, seu Confraternitatem sanctissimi Sacramenti, ubi fuerit instituta, seu alios pios Christifideles, qui sacram Eucharistiam cum cereis, seu intortitiis comitentur, et umbellam, seu baldachinum, ubi haberi potest, deferant.

Præmoneat, ut ægri cubiculum mundetur, et in eo paretur mensa linteo mundo cooperta, in quo sanctissimum Sacramentum decenter deponatur. Parentur luminaria, ac duo vascula, alterum cum vino, alterum cum aqua. Præterea lintheum mundum ante pectus communicandi ponatur, atque alia ad ornatum loci, pro cujusque facultate.

Ubi vero convenerint, qui Eucharistiam comitaturi sunt, Sacerdos indutus superpelliceo et stola, et, si haberi potest, pluviali albi coloris, Acolythis seu Clericis, aut etiam

Presbyteris, si locus feret, superpelliceo pariter indutis comitatus, decenter, et de more acceptas aliquot particulas consecratas, vel unam tantum, si longius, aut difficiliter iter sit faciendum, ponet in pyxide, seu parva custodia, quam proprio suo operculo cooperit; et velum sericum superimponit: ipse vero Sacerdos, imposito sibi prius ab utroque humero oblongo velo decenti, utraque manu accipiat vas cum Sacramento, et deinde umbellam, seu baldachinum subeat, nudo capite processurus.

Præcedat semper Acolythus, vel alius minister deferens laternam (noctu autem hoc Sacramentum deferri non debet, nisi necessitas urgeat); sequantur duo Clerici, vel qui illorum vices suppleant, quorum alter aquam benedictam cum aspersorio, et bursam cum corporali, quod supponendum erit vasculo SS. Sacramenti super mensa in cubiculo infirmi, et cum linteolo purificatorio ad digitos Sacerdotis abstergendos; alter hunc librum Ritualement deferat, et campanulam jugiter pulset. Succedant deinde deferentes intortitia. Postremo Sacerdos Sacramentum gestans elevatum ante pectus sub umbella, dicens Psalmum *Miserere*, et alios Psalmos, et Cantica.

Quod si longius, aut difficiliter iter obeundum sit, et fortasse etiam equitandum, necesse erit vas, in quo Sacramentum defertur, bursa decenter ornata, et ad collum appensa, apte includere, et ita ad pectus alligare, atque obstringere, ut neque decidere, neque pyxide executi Sacramentum queat.

Ingrediens vero locum, ubi jacet infirmus, dicat:

℣. Pax huic domui.

℞. Et omnibus habitantibus in ea.

Tum depositum Sacramentum super mensa, supposito corporali, genuflexus adorat, omnibus in genua procumbentibus, et mox accepta aqua benedicta, aspergit infirmum, et cubiculum, dicens Antiphonam :

Asperges me, Domine, hyssopo,
et mundabor : lavabis me, et super
nivem dealbabor : *et primum versum*
Psalmi Miserere mei, Deus, *cum*
Gloria Patri etc. Sicut erat etc. *Deinde*
repetitur Antiph. Asperges me, etc.
Postea ℣. Adjutorium nostrum in
nomine Domini.

℞. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

EXAUDI nos, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus :
et mittere digneris sanctum Ange-

lum tuum de cœlis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet, atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

His dictis accedat ad infirmum, ut cognoscat, num sit bene dispositus ad suscipiendum sacrum Viaticum, et utrum velit aliqua peccata confiteri; et illum audiat, atque absolvat: quamvis prius deberet esse rite confessus, nisi necessitas aliter urgeat.

Postea facta de more Confessione generali, sive ab infirmo, sive ejus nomine ab alio, Sacerdos dicit:

Misereatur, etc. Indulgentiam, etc.

Deinde facta genuflexione, accipit Sacramentum de vasculo, atque illud elevans ostendit infirmo, dicens:

Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi, et more solito ter dicat: Domine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum; sed tantum dic verbo, et sanabitur anima mea.

Et infirmus simul cum Sacerdote dicat eadem verba, saltem semel, submissa voce. Tum Sacerdos dans infirmo Eucharistiam, dicat:

Accipe, frater (vel soror), Viaticum

Corporis Domini nostri Jesu Christi,
qui te custodiat ab hoste maligno,
et perducatur in vitam æternam. Amen.

Si vero Communio non datur per modum Viaticum, dicat more ordinario:

Corpus Domini nostri Jesu Christi
custodiat animam tuam in vitam æternam. Amen.

Quod si mors immineat, et periculum sit in mora, tunc dicto Misereatur etc., prædictis precibus omnibus, vel ex parte omissis, ei statim Viaticum præbeatur.

Postea Sacerdos abluat digitos, nihil dicens: et infirmo detur ablutio. Deinde dicat:

℟. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DOMINE sancte, Pater omnipotens,
æternæ Deus, te fideliter deprecamur,
ut accipienti fratri nostro
(vel sorori nostræ) sacrosanctum Corpus
Domini nostri Jesu Christi Filii
tui, tam corpori, quam animæ prosit
ad remedium sempiternum: Qui te-

cum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

His expletis, si altera particula Sacramenti superfuert (superesse autem semper debet, præterquam in casu jam dicto), genuflectit, surgit, et accipiens vas cum Sacramento, facit cum eo signum Crucis super infirmum, nihil dicens, et reverenter illud deferens, ordine quo venerat, revertitur ad Ecclesiam, dicendo Psalmum: Laudate Dominum de cælis, et alios Psalmos et Hymnos, prout tempus feret.

Cum pervenerint ad Ecclesiam, ponit Sacramentum super Altare, adorat, deinde dicit:

℟. Panem de cœlo præstitisti eis.

℞. Omne delectamentum in se habentem.

℟. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEUS, qui nobis sub Sacramento mirabili passionis tuæ memoriam reliquisti: tribue, quæsumus, ita nos Corporis et Sanguinis tui sacra mysteria venerari; ut redemptionis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus: Qui vivis et regnas cum

Deo Patre in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Deinde annuntiat Indulgentias a Summis Pontificibus concessas Sanctissimum Sacramentum comitantibus.

Postea cum Sacramento in pyxide velo cooperta faciat signum Crucis super populum, nihil dicens. Postremo illud in loco suo reponat.

Quod si ob difficultatem aut longitudinem itineris, vel quia ea qua decet veneratione Sacramentum ad Ecclesiam commode reportari non potest, sumpta fuerit una tantum particula consecrata, ut dictum est, tunc ea infirmo administrata, Sacerdos, prædictis precibus recitatis, eum manu benedicit, et una cum aliis privato habitu, extinctis luminibus, umbella demissa, latente pyxide, ad Ecclesiam, vel domum quisque suam revertatur.

§ IV.

De Sacramento Extremæ Uctionis.

Extremæ Uctionis Sacramentum a Christo Domino institutum, tamquam cœlestis medicina, non animæ solum, sed etiam corpori salutaris, omni studio ac diligentia periculose ægrotantibus adhibendum est, et eo quidem tempore, si fieri possit, cum illis adhuc integra mens et ratio viget, ut ad uberiores Sacramenti gratiam percipiendam, ipsi etiam suam fidem, ac piam animi voluntatem conferre possint, dum sacro liniuntur Oleo.

In quo illud in primis ex generali Ecclesiæ consuetudine observandum est, ut si tempus, et infirmi conditio permittat, ante extremam Uctionem, Pœnitentiæ et Eucharistiæ Sacramenta infirmis præbeantur.

Habeat igitur Parochus loco nitido et decenter ornato, in vase argenteo, seu stanneo, diligenter custoditum sacrum Oleum infirmorum, quod singulis annis Feria quinta in Cœna Domini ab Episcopo benedictum, veteri combusto, renovandum est. Id tamen, si forte infra annum aliquo modo ita deficiat, ut sufficere non posse videatur, neque aliud benedictum haberi queat, modico oleo non benedicto in minori quantitate superinfuso, reparari potest.

Oleum porro ipsum vel per se solum, vel in bombacio, seu re simili servari potest: sed ad evitandum effusionis periculum, multo commodius ad infirmos defertur in bombacio.

Debet autem hoc Sacramentum infirmis præberi, qui, cum ad usum rationis pervenerint, tam graviter laborant, ut mortis periculum imminere videatur; et iis qui præ senio deficiunt, et in diem videntur morituri, etiam sine alia infirmitate.

Infirmis autem, qui, dum sana mente et integris sensibus essent, illud petierint, seu verisimiliter petiissent, seu dederint signa contritionis, etiamsi deinde loquelam amiserint, vel amentes effecti sint, vel delirent, aut non sentiant, nihilominus præbeatur.

Sed si infirmus, dum phrenesi aut amentia laborat, verisimiliter posset quidquam facere contra reverentiam Sacramenti, non inungatur, nisi periculum tollatur omnino.

Impœnitentibus vero, et qui in manifesto peccato mortali moriuntur, et excommunicatis, et nondum baptizatis penitus denegetur.

Non ministretur etiam prælium inituris, aut navigationem, aut peregrinationem, aut alia pericula subituris, aut reis ultimo supplicio mox afficiendis, aut pueris rationis usum non habentibus.

Si quis autem laborat in extremis, et periculum immineat ne decedat antequam finiuntur Uctiones, cito ungatur, incipiendo ab eo loco: *Per istam sanctam Uctionem*, etc. ut infra: deinde, si adhuc supervivat, dicantur Orationes prætermissæ, suo loco positæ.

Si vero dum inungitur, infirmus decedat, Presbyter ultra non procedat, et prædictas Orationes omittat.

Quod si dubitet an vivat adhuc, Uctionem prosequatur, sub conditione pronuntiando formam, dicens: *Si vivis, per istam sanctam Uctionem*, etc., ut infra.

Si autem acciderit, infirmum post peccatorum suorum confessionem ad exitum vitæ properare, tunc cum sacro Viatico poterit et Oleum infirmorum ad eum deferri per ipsum Sacerdotem, qui defert sacram Eucharistiam. Si tamen alius Presbyter, vel Diaconus, qui Oleum sanctum deferat, haberi possit, per ipsum deferatur, qui superpelliceo indutus, cum Oleo sacro occulte delato sequatur Sacerdotem Viaticum portantem; et postquam infirmus Viaticum sumpserit, inungatur a Sacerdote.

In eadem infirmitate hoc Sacramentum iterari non debet, nisi diuturna sit, ut si cum infirmus convaluerit, iterum in periculum mortis inciderit.

Quinque vero corporis partes præcipue ungi debent, quas veluti sensuum instrumenta homini natura tribuit, nempe oculi, aures, nares, os, et manus: attamen pedes etiam et renes ungendi sunt; sed renum unctio in mulieribus, honestatis gratia, semper omittitur; atque etiam in viris, quando infirmus commode moveri non potest. Sed sive in mulieribus, sive in viris, alia corporis pars pro renibus ungi non debet.

Manus vero, quæ reliquis infirmis interius ungi debent, Presbyteris exterius ungantur.

Ad §. Quinque.

Unctio renum ex Pontificio Indulto Neerlandiæ Diæcesibus concessa, etiam in viris omittitur.

Dum oculos, aures, et alia corporis membra, quæ paria sunt, Sacerdos ungit, caveat, ne alterum ipsorum inungendo, Sacramenti formam prius absolvat, quam ambo hujusmodi paria membra perunxerit.

Si quis autem sit aliquo membro mutilatus, pars loco illi proxima inungatur, eadem verborum forma.

Hujus autem Sacramenti forma, qua Sancta Romana Ecclesia utitur, solemnis illa precatio est, quam Sacerdos ad singulas unctiones adhibet, cum ait:

Per istam sanctam Uctionem, et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quidquid per visum, sive per auditum, etc. deliquisti.

Dum oculos, aures, et alia corporis membra, quæ paria sunt, Sacerdos ungit, caveat, ne alterum ipsorum inungendo, Sacramenti formam prius absolvat, quam ambo hujusmodi paria membra perunxerit.

Si quis autem sit aliquo membro mutilatus, pars loco illi proxima inungatur, eadem verborum forma.

Hujus autem Sacramenti forma, qua Sancta Romana Ecclesia utitur, solemnis illa precatio est, quam Sacerdos ad singulas unctiones adhibet, cum ait:

Per istam sanctam Uctionem, et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quidquid per visum, sive per auditum, etc. deliquisti.

Ordo ministrandi Sacramentum Extremæ Uctionis.

Sacerdos igitur hoc Sacramentum ministraturus, quatenus fieri poterit, parari curet apud infirmum mensam mappa candida coopertam, itemque vas, in quo sit bombacium, seu quid simile in septem globulos distinctum, ad abstergendas partes inunctas; medullam panis ad detergendos digitos; et aquam ad ablundas Sacerdotis manus; ceream item candelum, quæ deinde accensa ipsi ungenti lumen præbeat. Denique operam dabit, ut quanta poterit munditia ac nitore hoc Sacramentum ministretur.

Deinde convocatis Clericis seu ministris, vel saltem uno Clerico, qui Crucem sine hasta, aquam benedictam cum aspersorio, et librum Ritualem deferat, ipse Parochus decenter accipit vas sacri Olei infirmorum sacculo serico violacei coloris inclusum, illudque caute deferat, ne effundi possit. Quod si longius iter peragendum, aut etiam equitandum sit, vel alias adsit periculum effusionis, vas Olei sacculo, aut bursa inclusum, ut dictum est, ad collum appendat, ut commodius et securius perferat. Procedat autem sine sonitu campanulæ.

Cum perventum fuerit ad locum, ubi jacet infirmus, Sacerdos intrans cubiculum dicit:

℣. Pax huic domui.

℞. Et omnibus habitantibus in ea.

Deinde deposito Oleo super mensam, superpelliceo, stolaque violacea indutus, ægroto Crucem pie deosculandam porrigit; mox in modum Crucis eum aqua benedicta, et cubiculum, et circumstantes aspergit, dicens Antiphonam: Asperges me, Domine, etc. Quod si ægrotus voluerit confiteri, audiat illum, et absolvat. Deinde piis verbis illum consoletur, et de hujus Sacramenti vi, atque efficacia, si tempus ferat, breviter admoneat; et quantum opus sit, ejus animum confirmet, et in spem erigat vitæ æternæ.

Postea dicat:

℟. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℞. Qui fecit cælum et terram.

℟. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

INTROEAT, Domine Jesu Christe, domum hanc sub nostræ humilitatis ingressu, æterna felicitas, divina prosperitas, serena lætitia, charitas fructuosa, sanitas sempiterna: effugiat ex hoc loco accessus dæmonum: adsint Angeli pacis, domumque hanc deserat omnis maligna discordia.

Magnifica, Domine, super nos nomen sanctum tuum; et benedic ✠ nostræ conversationi: sanctifica nostræ humilitatis ingressum, qui sanctus et pius es, et permanes cum Patre et Spiritu Sancto in sæcula sæculorum. Amen.

Oremus, et deprecemur Dominum nostrum Jesum Christum, ut benedicendo benedicat ✠ hoc tabernaculum, et omnes habitantes in eo, et det eis Angelum bonum custodem, et faciat eos sibi servire ad considerandum mirabilia de lege sua: avertat ab eis omnes contrarias potestates: eripiat eos ab omni formidine, et ab omni perturbatione, ac sanos in hoc tabernaculo custodire dignetur. Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivit et regnat Deus in sæcula sæculorum. Amen.

Oremus.

EXAUDI nos, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus: et mittere digneris sanctum Ange-

lum tuum de cœlis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet, atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Quæ Orationes, si tempus non patiat, ex parte, vel in totum poterunt omiti. Tum de more facta Confessione generali latino, vel vulgari sermone, Sacerdos dicat:

Misereatur, etc. Indulgentiam, etc.

Antequam Parochus incipiat ungere infirmum, moneat adstantes, ut pro illo orent, et ubi commodum fuerit, pro loco et tempore, et adstantium numero, vel qualitate, recitent Septem Psalmos Penitenciales cum Litanis, vel alias Preces, dum ipse Uctionis Sacramentum administrat. Mox dicat:

IN nomine Patris ✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ Sancti, extinguatur in te omnis virtus diaboli per impositionem manuumstrarum, et per invocationem omnium sanctorum Angelorum, Archangelorum, Patriarcharum, Prophetarum, Apostolorum, Martyrum, Confessorum, Virginum, atque omnium simul Sanctorum. Amen.

Deinde intincto pollice in Oleo sancto, in modum Crucis ungit infirmum in partibus hic subscriptis aptando proprio loco verba formæ in hunc modum:

Ad oculos.

PER istam sanctam Unctionem ✠, et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quidquid per visum deliquisti. Amen.

Minister vero, si est in Sacris, vel ipsemet Sacerdos, post quamlibet Unctionem, tergat loca inuncta novo globulo bombacii, vel rei similis, eumque in vase mundo reponat, et ad Ecclesiam postea deferat, comburat, cineresque projiciat in Sacrarium.

Ad aures.

Per istam sanctam Unctionem ✠, et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quidquid per auditum deliquisti. Amen.

Ad nares.

Per istam sanctam Unctionem ✠, et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quidquid per odoratum deliquisti. Amen.

Ad os, compressis labiis.

Per istam sanctam Uctionem ✝,
et suam piissimam misericordiam,
indulgeat tibi Dominus quidquid
per gustum et locutionem deliquisti.
Amen.

Ad manus.

Per istam sanctam Uctionem ✝,
et suam piissimam misericordiam,
indulgeat tibi Dominus quidquid per
tactum deliquisti. Amen.

*Et adverte, quod Sacerdotibus, ut dictum est,
manus non inunguntur interius, sed exterius.*

Ad pedes.

Per istam sanctam Uctionem ✝,
et suam piissimam misericordiam,
indulgeat tibi Dominus quidquid per
gressum deliquisti. Amen.

Ad lumbos, sive renes.

Per istam sanctam Uctionem ✝,
et suam piissimam misericordiam, in-
dulgeat tibi Dominus quidquid per
lumborum delectationem deliquisti.
Amen.

Hæc autem Unctio ad lumbos, ut dictum est, omittitur semper in fœminis, et etiam in viris, qui ob infirmitatem vix, aut sine periculo moveri non possunt.

Quibus omnibus peractis, Sacerdos dicit:

Kyrie eleïson. Christe eleïson. Kyrie eleïson.

Pater noster.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℞. Sed libera nos a malo.

℣. Salvum fac servum tuum.

℞. Deus meus sperantem in te.

℣. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto.

℞. Et de Sion tuere eum.

℣. Esto ei, Domine, turris fortitudinis

℞. A facie inimici.

℣. Nihil proficiat inimicus in eo.

℞. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DOMINE Deus, qui per Apostolum tuum Jacobum locutus es: Infirmitur quis in vobis? inducat presbyteros Ecclesiæ, et orent super eum, ungentes eum oleo in nomine Domini: et oratio fidei salvabit infirmum, et alleviabit eum Dominus: et si in peccatis sit, remittentur ei: cura, quæsumus, Redemptor noster, gratia Sancti Spiritus languores istius infirmi, ejusque sana vulnera, et dimitte peccata, atque dolores cunctos mentis et corporis ab eo expelle, plenamque interius et exterius sanitatem misericorditer redde, ut ope misericordiæ tuæ restitutus, ad pristina reparetur officia. Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus, in sæcula sæculorum. Amen.

Oremus.

RESPICE, quæsumus, Domine, famulum tuum N. in infirmita-

te sui corporis fatiscentem, et animam refove, quam creasti: ut castigationibus emendatus, se tua sentiat medicina salvatum. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Oremus.

DOMINE sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui benedictionis tuæ gratiam ægris infundendo corporibus, facturam tuam multiplici pietate custodis: ad invocationem tui nominis benignus assiste; ut famulum tuum ab ægitudine liberatum, et sanitate donatum, dextera tua erigas, virtute confirmes, potestate tuearis, atque Ecclesiæ tuæ sanctæ, cum omni desiderata prosperitate, restituas. Per Christum Dominum nostrum. R̄. Amen.

Ad extremum, pro personæ qualitate, salutaria monita breviter præbere poterit, quibus infirmus ad moriendum in Domino confirmetur, et ad fugandas dæmonum tentationes roboretur.

Denique aquam benedictam, et Crucem, nisi aliam habeat, coram eo relinquat, ut illam fre-

quenter aspiciat, et pro sua devotione osculetur et amplectatur.

Admoneat etiam domesticos, et ministros infirmi, ut si morbus ingravescat, vel infirmus incipiat agonizare, statim ipsum Parochum accersant, ut morientem adjuvet, ejusque animam Deo commendet: sed si mors immineat, priusquam discedat, Sacerdos animam Deo rite commendabit.

Quæ autem pertinent ad visitationem, curamque infirmorum, et ad juvandos morientes, ad Commendationem Animæ,infra suis locis præscribuntur.

**Septem Psalmi Pœnitentiales,
cum Litaniis.**

*Pro infirmis, dum sacro liniuntur oleo, seu
pro alia necessitate, dicuntur flexis genibus.*

Antiph. Ne reminiscaris.

Psalmus 6.

DOMINE, ne in furore tuo arguas
me: * neque in ira tua corripias me.

Miserere mei, Domine, quoniam
infirmus sum: * sana me, Domine,
quoniam conturbata sunt ossa mea.

Et anima mea turbata est valde: *
sed tu, Domine, usquequo?

Convertere, Domine, et eripe animam meam: *
salvum me fac propter misericordiam tuam.

Quoniam non est in morte qui
memor sit tui: * in inferno autem
quis confitebitur tibi?

Laboravi in gemitu meo, lavabo
per singulas noctes lectum meum: *
lacrymis meis stratum meum rigabo.

Turbatus est a furore oculus me-

us: * inveteravi inter omnes inimicos meos.

Discedite a me omnes qui operamini iniquitatem: * quoniam exaudivit Dominus vocem fletus mei.

Exaudivit Dominus deprecationem meam: * Dominus orationem meam suscepit.

Erubescant, et conturbentur vehementer omnes inimici mei: * convertantur et erubescant valde velociter.

Gloria Patri. Sicut erat.

Psalmus 31.

BEATI quorum remissæ sunt iniquitates: * et quorum tecta sunt peccata.

Beatus vir, cui non imputavit Dominus peccatum, * nec est in spiritu ejus dolus.

Quoniam tacui, inveteraverunt ossa mea: * dum clamarem tota die.

Quoniam die ac nocte gravata est super me manus tua: * conversus sum in ærumna mea, dum confi-

gitur spina.

Delictum meum cognitum tibi feci: * et injustitiam meam non abscondi.

Dixi: Confitebor adversum me injustitiam meam Domino: * et tu remisisti impietatem peccati mei.

Pro hac orabit ad te omnis sanctus, * in tempore opportuno.

Verumtamen in diluvio aquarum multarum, * ad eum non approximabunt.

Tu es refugium meum a tribulatione, quæ circumdedit me: * exultatio mea erue me a circumdantibus me.

Intellectum tibi dabo, et instruam te in via hac, qua gradieris: * firmabo super te oculos meos.

Nolite fieri sicut equus et mulus, * quibus non est intellectus.

In camo et freno maxillas eorum constringe, * qui non approximant ad te.

Multa flagella peccatoris: * sperantem autem in Domino misericordia circumdabit.

Laetamini in Domino et exsultate
justi: * et gloriamini omnes recti
corde.

Gloria Patri. Sicut erat.

Psalmus 37.

DOMINE, ne in furore tuo arguas
me: * neque in ira tua cor-
ripias me.

Quoniam sagittæ tuæ infixæ sunt
mihi: * et confirmasti super me ma-
num tuam.

Non est sanitas in carne mea a
facie iræ tuæ: * non est pax ossibus
meis a facie peccatorum meorum.

Quoniam iniquitates meæ super-
gressæ sunt caput meum: * et sicut
onus grave gravatæ sunt super me.

Putruerunt et corruptæ sunt ci-
catrices meæ, * a facie insipientiæ
meæ.

Miser factus sum, et curvatus sum
usque in finem: * tota die contris-
tatus ingrediebar.

Quoniam lumbi mei impleti sunt

illusionibus: * et non est sanitas in carne mea.

Afflictus sum, et humiliatus sum nimis: * rugiebam a gemitu cordis mei.

Domine, ante te omne desiderium meum: * et gemitus meus a te non est absconditus.

Cor meum conturbatum est, dereliquit me virtus mea: * et lumen oculorum meorum, et ipsum non est mecum.

Amici mei, et proximi mei * adversum me appropinquaverunt, et steterunt.

Et qui juxta me erant, de longe steterunt: * et vim faciebant qui quærebant animam meam.

Et qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates: * et dolos tota die meditabantur.

Ego autem tamquam surdus non audiebam: * et sicut mutus non aperiens os suum.

Et factus sum sicut homo non audiens: * et non habens in ore suo redargutiones.

Quoniam in te, Domine, speravi: * tu exaudies me, Domine Deus meus.

Quia dixi: Nequando supergaudeant mihi inimici mei: * et dum commoventur pedes mei, super me magna locuti sunt.

Quoniam ego in flagella paratus sum: * et dolor meus in conspectu meo semper.

Quoniam iniquitatem meam annuntiabo: * et cogitabo pro peccato meo.

Inimici autem mei vivunt, et confirmati sunt super me: * et multiplicati sunt qui oderunt me inique.

Qui retribuunt mala pro bonis, detrahebant mihi: * quoniam sequebar bonitatem.

Ne derelinquas me, Domine Deus meus: * ne discesseris a me.

Intende in adiutorium meum, * Domine Deus salutis meæ.

Gloria Patri. Sicut erat.

Psalmus 50.

MISERERE mei, Deus, * secundum magnam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum, * dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea: * et a peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: * et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, et malum coram te feci: * ut justificeris in sermonibus tuis, et vincas cum iudicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: * et in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta, et occulta sapientiæ tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, et mundabor: * lavabis me, et super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium et

lætitiā: * et exsultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam a peccatis meis: * et omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus: * et spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me a facie tua: * et spiritum sanctum tuum ne auferas a me.

Redde mihi lætitiā salutaris tui: * et spiritu principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas: * et impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meæ: * et exsultabit lingua mea justitiā tuam.

Domine, labia mea aperies: * et os meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: * holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus: * cor contritum et humili-

tum, Deus, non despicias.

Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion: * ut ædificentur muri Jerusalem.

Tunc acceptabis sacrificium iustitiæ, oblationes, et holocausta: * tunc imponent super altare tuum vitulos.

Gloria Patri. Sicut erat.

Psalmus 101.

DOMINE, exaudi orationem meam: *
et clamor meus ad te veniat.

Non avertas faciem tuam a me: *
in quacumque die tribulor, inclina
ad me aurem tuam.

In quacumque die invocavero te, *
velociter exaudi me.

Quia defecerunt sicut fumus dies
mei: * et ossa mea sicut cremum
aruerunt.

Percussus sum ut fœnum, et
aruit cor meum: * quia oblitus sum
comedere panem meum.

A voce gemitus mei * adhæsit
os meum carni meæ.

Similis factus sum pellicano solitudinis: * factus sum sicut nycticorax in domicilio.

Vigilavi, * et factus sum sicut passer solitarius in tecto.

Tota die exprobrabant mihi inimici mei: * et qui laudabant me, adversum me jurabant.

Quia cinerem tamquam panem manducabam, * et potum meum cum fletu miscebam.

A facie iræ et indignationis tuæ: * quia elevans allisisti me.

Dies mei sicut umbra declinaverunt: * et ego sicut fœnum arui.

Tu autem, Domine, in æternum permanes: * et memoriale tuum in generationem et generationem.

Tu exsurgens misereberis Sion: * quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus.

Quoniam placuerunt servis tuis lapides ejus: * et terræ ejus miserentur.

Et timebunt gentes nomen tuum, Domine, * et omnes reges terræ

gloriam tuam.

Quia ædificavit Dominus Sion: *
et videbitur in gloria sua.

Respexit in orationem humilium: *
et non spreuit precem eorum.

Scribantur hæc in generatione altera: * et populus, qui creabitur, laudabit Dominum.

Quia prospexit de excelso sancto suo: * Dominus de cœlo in terram aspexit.

Ut audiret gemitus compeditorum: * ut solveret filios interemptorum.

Ut annuntient in Sion nomen Domini: * et laudem ejus in Jerusalem.

In conveniendo populos in unum, * et reges ut serviant Domino.

Respondit ei in via virtutis suæ: * Paucitatem dierum meorum nuntia mihi.

Ne revoces me in dimidio dierum meorum: * in generationem et generationem anni tui.

Initio tu, Domine, terram fundasti: * et opera manuum tuarum sunt cœli.

Ipsi peribunt, tu autem permanes: * et omnes sicut vestimentum veterascent.

Et sicut opertorium mutabis eos, et mutabuntur: * tu autem idem ipse es, et anni tui non deficient.

Filii servorum tuorum habitabunt: * et semen eorum in sæculum dirigetur.

Gloria Patri. Sicut erat.

Psalmus 129.

DE profundis clamavi ad te, Domine: * Domine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes, * in vocem deprecationis meæ.

Si iniquitates observaveris, Domine, * Domine, quis sustinebit?

Quia apud te propitiatio est: * et propter legem tuam sustinui te, Domine.

Sustinuit anima mea in verbo ejus: * speravit anima mea in Domino.

A custodia matutina usque ad noctem, * speret Israël in Domino.

Quia apud Dominum misericordia :
* et copiosa apud eum redemptio.
Et ipse redimet Israël, * ex omnibus iniquitatibus ejus.

Gloria Patri. Sicut erat.

Psalmus 142.

DOMINE, exaudi orationem meam,
auribus percipe obsecrationem
meam in veritate tua: * exaudi me
in tua justitia.

Et non intres in iudicium cum servo tuo: * quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecutus est inimicus animam meam: * humiliavit in terra vitam meam.

Collocavit me in obscuris sicut mortuos sæculi: * et anxius est super me spiritus meus, in me turbatum est cor meum.

Memor fui dierum antiquorum, meditatus sum in omnibus operibus tuis: * in factis manuum tuarum meditabar.

Expandi manus meas ad et: * ani-

ma mea sicut terra sine aqua tibi.

Velociter exaudi me, Domine: *
defecit spiritus meus.

Non avertas faciem tuam a me: *
et similis ero descendentibus in
lacum.

Auditam fac mihi mane misericor-
diam tuam: * quia in te speravi.

Notam fac mihi viam, in qua am-
bulem: * quia ad te levavi animam
meam.

Eripe me de inimicis meis, Domi-
ne, ad te confugi: * doce me face-
re voluntatem tuam, quia Deus meus
es tu.

Spiritus tuus bonus deducet me
in terram rectam: * propter nomen
tuum, Domine, vivificabis me in æ-
quitate tua.

Educes de tribulatione animam
meam: * et in misericordia tua dis-
perdes inimicos meos.

Et perdes omnes, qui tribulant
animam meam: * quoniam ego ser-
vus tuus sum.

Gloria Patri. Sicut erat.

Antiphona. Ne reminiscaris, Domine, delicta nostra, vel parentum nostrorum: neque vindictam sumas de peccatis nostris.

LITANIÆ.

KYRIE eleïson.
Christe eleïson.

Kyrie eleïson.

Christe audi nos.

Christe exaudi nos.

Pater de cœlis Deus, miserere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.

Spiritus Sancte Deus, miserere nobis.

Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis.

Sancta Maria, ora pro nobis.

Sancta Dei Genitrix, ora.

Sancta Virgo virginum, ora.

Sancte Michaël, ora.

Sancte Gabriël, ora.

Sancte Raphaël, ora.

Omnes sancti Angeli et Archangeli,
orate pro nobis.

Omnes sancti beatorum Spirituum

ordines,	orate.
Sancte Joannes Baptista,	ora.
Sancte Joseph,	ora.
Omnes sancti Patriarchæ et Prophe-	
tæ,	orate.
Sancte Petre,	ora.
Sancte Paule,	ora.
Sancte Andrea,	ora.
Sancte Jacobe,	ora.
Sancte Joannes,	ora.
Sancte Thoma,	ora.
Sancte Jacobe,	ora.
Sancte Philippe,	ora.
Sancte Bartholomæe,	ora.
Sancte Matthæe,	ora.
Sancte Simon,	ora.
Sancte Thaddæe,	ora.
Sancte Mathia,	ora.
Sancte Barnaba,	ora.
Sancte Luca,	ora.
Sancte Marce,	ora.
Omnes sancti Apostoli et Evange-	
listæ,	orate.
Omnes sancti Discipuli Domini,	orate.
Omnes sancti Innocentes,	orate.
Sancte Stephane,	ora.

Sancte Laurenti ,	ora.
Sancte Vincenti ,	ora.
Sancti Fabiane et Sebastiane ,	orate.
Sancti Joannes et Paule ,	orate.
Sancti Cosma et Damiane ,	orate.
Sancti Gervasi et Protasi ,	orate.
Omnes sancti Martyres ,	orate.
Sancte Silvester ,	ora.
Sancte Gregori ,	ora.
Sancte Ambrosi ,	ora.
Sancte Augustine ,	ora.
Sancte Hieronyme ,	ora.
Sancte Martine ,	ora.
Sancte Nicolae ,	ora.
Omnes sancti Pontifices et Confes- sores ,	orate.
Omnes sancti Doctores ,	orate.
Sancte Antoni ,	ora.
Sancte Benedicte ,	ora.
Sancte Bernarde ,	ora.
Sancte Dominice ,	ora.
Sancte Francisce ,	ora.
Omnes sancti Sacerdotes et Levitæ ,	orate.
Omnes sancti Monachi et Eremitæ ,	orate.

Sancta Maria Magdalena,	ora.
Sancta Agatha,	ora.
Sancta Lucia,	ora.
Sancta Agnes,	ora.
Sancta Cæcilia,	ora.
Sancta Catharina,	ora.
Sancta Anastasia,	ora.
Omnes sanctæ Virgines et Viduæ,	orate.

Omnes Sancti et Sanctæ Dei, intercedite pro nobis.

Propitius esto, parce nobis, Domine.

Propitius esto, exaudi nos, Domine.

Ab omni malo, libera nos, Domine.

Ab omni peccato, libera.

Ab ira tua, libera.

A subitanea et improvisa morte, libera.

Ab insidiis diaboli, libera.

Ab ira, et odio, et omni mala voluntate, libera.

A spiritu fornicationis, libera.

A fulgure et tempestate, libera.

A flagello terræ motus, libera.

A peste, fame et bello, libera.

A morte perpetua, libera.

Per mysterium sanctæ Incarnationis
tuæ, libera.
Per Adventum tuum, libera.
Per Nativitatem tuam, libera.
Per Baptismum et sanctum Jejunium
tuum, libera.
Per Crucem et Passionem tuam, libera.
Per Mortem et Sepulturam tuam, libera.
Per sanctam Resurrectionem tuam, libera.
Per admirabilem Ascensionem tuam, libera.
Per adventum Spiritus Sancti Paracliti,
libera.
In die judicii, libera.
Peccatores, te rogamus audi nos.
Ut nobis parcas, te rogamus audi nos.
Ut nobis indulgeas, te rogamus audi nos.
Ut ad veram pœnitentiam nos perducere digneris, te rogamus audi nos.
Ut Ecclesiam tuam sanctam regere, et conservare digneris, te rogamus audi nos.

Ut Domnum Apostolicum , et omnes ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris , te rogamus audi nos.

Ut inimicos sanctæ Ecclesiæ humiliate digneris , te rogamus audi nos.

Ut Regibus et Principibus Christianis pacem et veram concordiam donare digneris , te rogamus audi nos.

Ut cuncto populo Christiano pacem et unitatem largiri digneris , te rogamus audi nos.

Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare , et conservare digneris , te rogamus audi nos.

Ut mentes nostras ad cœlestia desideria erigas , te rogamus audi nos.

Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas , te rogamus audi nos.

Ut animas nostras , fratrum , propinquorum , et benefactorum nostrorum ab æterna damnatione eripias , te rogamus audi nos.

Ut fructus terræ dare , et conservare digneris , te rogamus audi nos.

Ut omnibus fidelibus defunctis requiem æternam donare digneris, te rogamus audi nos.

Ut nos exaudire digneris, te rogamus audi nos.

Fili Dei, te rogamus audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis, Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos, Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Christe audi nos. Christe exaudi nos.

Kyrie eleïson. Christe eleïson. Kyrie eleïson.

Pater noster. *secreto.*

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℞. Sed libera nos a malo.

Psalmus 69.

DEUS, in adjutorium meum intende: * Domine, ad adjuvandum me festina.

Confundantur, et reveantur, * qui quærunt animam meam.

Avertantur retrorsum, et erubescant, * qui volunt mihi mala.

Avertantur statim erubescentes, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exsultent et lætentur in te omnes qui quærunt te: * et dicant semper: Magnificetur Dominus: qui diligunt salutare tuum.

Ego vero egenus, et pauper sum: * Deus, adjuva me.

Adjutor meus, et liberator meus es tu: * Domine, ne moreris.

Gloria Patri. Sicut erat.

℣. Salvos fac servos tuos.

℞. Deus meus, sperantes in te.

℣. Esto nobis, Domine, turris fortitudinis.

℞. A facie inimici.

℣. Nihil proficiat inimicus in nobis.

℞. Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis.

℣. Domine, non secundum peccata nostra facias nobis.

℞. Neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis.

℣. Oremus pro Pontifice nostro N.

℞. Dominus conservet eum, et vivificet eum, et beatum faciat eum in terra, et non tradat eum in animam inimicorum ejus.

℣. Oremus pro benefactoribus nostris.

℞. Retribuere dignare, Domine, omnibus nobis bona facientibus propter nomen tuum vitam æternam. Amen.

℣. Oremus pro fidelibus defunctis.

℞. Requiem æternam dona eis, Domine, et lux perpetua luceat eis.

℣. Requiescant in pace.

℞. Amen.

℣. Pro fratribus nostris absentibus.

℞. Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperantes in te.

℣. Mitte eis, Domine, auxilium de sancto.

℞. Et de Sion tuere eos.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEUS, cui proprium est misereri
semper et parcere: suscipe
deprecationem nostram; ut nos, et
omnes famulos tuos, quos delictorum
catena constringit, miseratio
tuæ pietatis clementer absolvat.

EXAUDI, quæsumus Domine, sup-
plicum preces, et confitentium
tibi parce peccatis: ut pariter nobis
indulgentiam tribuas benignus,
et pacem.

INEFFABILEM nobis, Domine, mise-
ricordiam tuam clementer osten-
de: ut simul nos et a peccatis om-
nibus exuas, et a pœnis, quas pro
his meremur, eripias.

DEUS, qui culpa offenderis, pœni-
tencia placaris, preces populi
tui supplicantis propitius respice: et
flagella tuæ iracundiæ, quæ pro
peccatis nostris meremur, averte.

OMNIPOTENS, sempiternus Deus, miserere famulo tuo Pontifici nostro *N.*, et dirige eum secundum tuam clementiam in viam salutis æternæ: ut te donante tibi placita cupiat, et tota virtute perficiat.

DEUS, a quo sancta desideria, recta consilia, et justa sunt opera, da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem: ut et corda nostra mandatis tuis dedita, et hostium sublata formidine, tempora sint tua protectione tranquilla.

URE igne Sancti Spiritus renes nostros, et cor nostrum, Domine: ut tibi casto corpore serviamus, et mundo corde placeamus.

FIDELIUM, Deus, omnium Conditor et Redemptor, animabus famulorum, famularumque tuarum remissionem cunctorum tribue peccatorum: ut indulgentiam, quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur.

ACTIONES nostras, quæsumus Domine, adspirando præveni, et adjuvando proseguere: ut cuncta nostra oratio, et operatio a te semper incipiat, et per te cœpta finiat.

OMNIPOTENS, sempiternæ Deus, qui vivorum dominaris simul et mortuorum, omniumque misereris, quos tuos fide et opere futuros esse prænoscis: te supplices exoramus; ut pro quibus effundere preces decrevimus, quosque vel præsens sæculum adhuc in carne retinet, vel futurum jam exutos corpore suscepit, intercedentibus omnibus Sanctis tuis, pietatis tuæ clementia, omnium delictorum suorum veniam consequantur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

℟. Dominus vobiscum.

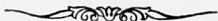
R. Et cum spiritu tuo.

℣. Exaudiat nos omnipotens et misericors Dominus.

℞. Amen.

℣. Et fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace.

℞. Amen.

§ V.

Ritus Benedictionis Apostolicæ in articulo mortis,

A SACERDOTIBUS AD ID DELEGATIS IMPERTIENDÆ.

Benedictio in articulo mortis cum soleat impertiri post Sacramenta Pœnitentiæ, Eucharistiæ, et Extremæ Unctionis illis Infirmis, qui vel illam petierint, dum sana mente et integris sensibus erant, seu verisimiliter petiissent, vel dederint signa contritionis; impertienda iisdem est, etiam si postea linguæ, cæterorumque sensuum usu sint destituti, aut in delirium, vel amentiam inciderint. Excommunicatis vero, impœnitentibus, et qui in manifesto peccato mortali moriuntur, est omnino deneganda.

Habens prædictam facultatem, ingrediendo cubiculum, ubi jacet infirmus, dicat: *Pax huic domui*, etc. ac deinde ægrotum, cubiculum;

et circumstantes aspergat aqua benedicta, dicendo Antiphonam: *Asperges me*, etc.

Quod si ægrotus voluerit confiteri, audiat illum, et absolvat. Si confessionem non petat, excitet illum ad eliciendum actum contritionis; de hujus Benedictionis efficacia ac virtute, si tempus ferat, breviter admoneat; tum instruat, atque hortetur, ut morbi incommoda ac dolores in anteactæ vitæ expiationem libenter perferat, Deoque sese paratum offerat ad ultro acceptandum quidquid ei placuerit, et mortem ipsam patienter obeundam in satisfactionem pœnarum, quas peccando promeruit. Tum piis ipsum verbis consoletur, in spem erigens, fore, ut ex divinæ munificentiae largitate eam pœnarum remissionem, et vitam sit consecuturus æternam.

Sacerdos dicat:

✠. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

Antiphona. Ne reminiscaris, Domine, delicta famuli tui (*vel* ancillæ tuæ): neque vindictam sumas de peccatis ejus.

Kyrie eleïson. Christe eleïson. Kyrie eleïson. Pater noster.

✠. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

℣. *Salvum fac servum tuum (vel ancillam tuam, et sic deinceps).*

℞. *Deus meus, sperantem in te.*

℣. *Domine, exaudi orationem meam.*

℞. *Et clamor meus ad te veniat.*

℣. *Dominus vobiscum.*

℞. *Et cum spiritu tuo.*

Oremus.

CLEMENTISSIME Deus, Pater misericordiarum, et Deus totius consolationis, qui neminem vis perire in te credentem, atque sperantem: secundum multitudinem miserationum tuarum respice propitius famulum tuum *N.*, quem tibi vera fides, et spes christiana commendat. Visita eum in salutari tuo, et per Unigeniti tui passionem et mortem, omnium ei delictorum suorum remissionem, et veniam clementer indulge: ut ejus anima in hora exitus sui te judicem propitiatum inveniat, et in Sanguine ejus-

dem Filii tui ab omni macula abluta, transire ad vitam mereatur perpetuam. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Tunc dicto ab uno ex Clericis adstantibus
Confiteor, *Sacerdos dicat*: Misereatur, etc.
Deinde:

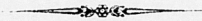
DOMINUS noster Jesus Christus, Filius Dei vivi, qui beato Petro Apostolo suo dedit potestatem ligandi, atque solvendi: per suam piissimam misericordiam recipiat confessionem tuam, et restituat tibi stolam primam, quam in baptismo receperisti: et ego facultate mihi ab Apostolica Sede tributa, indulgentiam plenariam, et remissionem omnium peccatorum tibi concedo.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

Per sacrosanctæ humanæ reparationis mysteria, remittat tibi omnipotens Deus omnes præsentis, et futuræ vitæ poenas, paradisi portas aperiat, et ad gaudia sempiterna perducatur. Amen.

Benedicat te omnipotens Deus,
Pater, Filius, et Spiritus Sanctus.
Amen.

Si vero infirmus sit adeo morti proximus, ut neque Confessionis generalis faciendæ, neque præmissarum precum recitandarum tempus suppetat, statim Sacerdos Benedictionem ei imperiatur.

§ VI.

De visitatione et cura infirmorum.

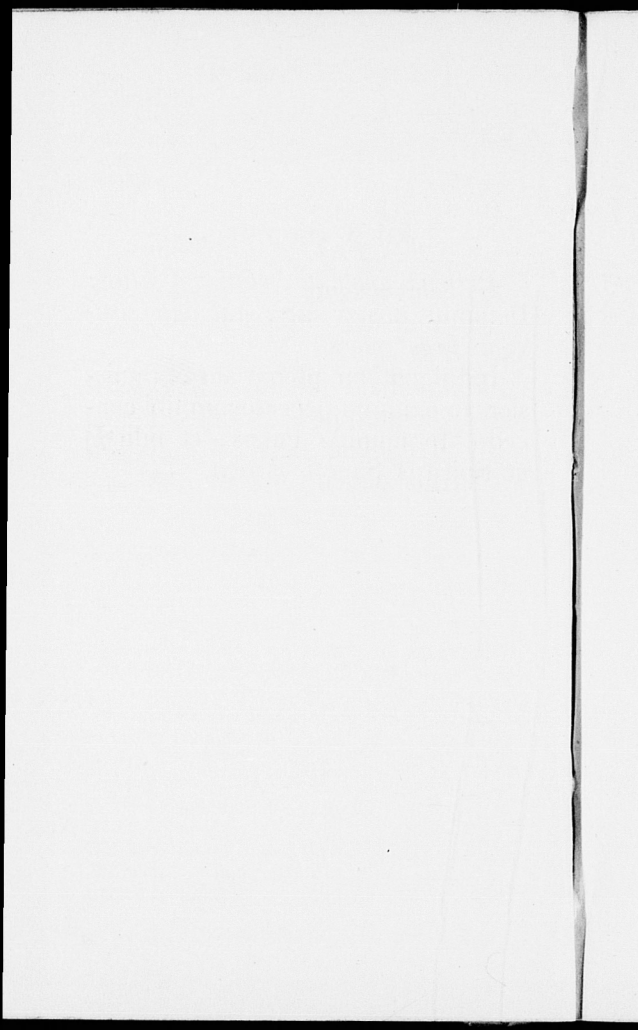
Parochus in primis meminisse debet, non postremas esse muneris sui partes, ægrotantium curam habere. Quare cum primum noverit, quempiam ex fidelibus curæ suæ commissis ægrotare, non expectabit, ut ad eum vocetur, sed ultro ad illum accedat; idque non semel tantum, sed sæpius, quatenus opus fuerit; horteturque parochiales suos, ut ipsum admoneant, cum aliquem in parochia sua ægrotare contigerit, præcipue si morbus gravior fuerit.

Ad hoc juvabit, præsertim in amplis parochiis, ægrotorum notam seu catalogum habere, ut cujusque statum et conditionem cognoscat, eorumque memoriam facilius retinere, et illis opportune subvenire possit.

Ad §. Si vero.

*Periculo instante, statim dicatur :
Dominus noster etc., aut dum pro-
xime urget mors :*

Indulgentiam plenariam et remis-
sionem omnium peccatorum tibi con-
cedo. In nomine Patris, et Filii
et Spiritus Sancti. Amen.

Quod si Parochus legitime impeditus, infirmorum ut quando plures sunt, visitationi interdum vacare non potest: id præstandum curabit per alios Sacerdotes, si quos habet in Parochia sua, aut saltem per laicos homines pios, et christiana charitate præditos.

Ægrotos visitans, ea, qua Sacerdotes Domini decet, honestate et gravitate se habeat, ut non ægris solum, sed sibi et domesticis verbo et exemplo prosit ad salutem.

Eorum vero præcipuam curam geret, qui humanis auxiliis destituti, benigni ac providi Pastoris charitatem et operam requirunt. Quibus si non potest ipse succurrere de suo, et eleemosynas illis, prout debet, si facultas suppetit, erogare, quantum fieri potest, sive per charitatis, vel alterius nominis Confraternitatem, si in ea civitate, vel loco fuerit, sive per privatas, sive per publicas collectas et eleemosynas, illorum necessitatibus succurrendum curabit.

In primis autem spiritualem ægotantium curam suscipiat, omnemque diligentiam in eo ponat, ut in viam salutis eos dirigat, atque a diabolicis insidiis salutarium adjumentorum præsidio defendat, ac tueatur.

Accedat autem ad ægotum ita paratus, ut in promptu habeat argumenta ad persuadendum apta, ac præsertim Sanctorum exempla, quæ plurimum valent: quibus eum in Domino consoletur, excitet, ac recreet. Horteturque ut omnem spem suam in Deo ponat, peccatorum suorum pœniteat, divinam misericordiam imploret, et infirmitatis pœnas, tamquam paternam Dei visitationem, patienter ferat, et

ad salutem suam provenisse credat, ut vitam, moresque suos melius instituat.

Deinde qua par est prudentia et charitate, hominem ad sacram confessionem inducat, et confitentem audiat, etiamsi velit totius vitæ peccata confiteri; ac si opus fuerit, tam infirmo, quam ejus familiaribus vel propinquis in memoriam revocet, quod Lateranensis Concilii, ac plurium Summorum Pontificum decretis cavetur sub gravibus pœnis, ne medici ultra tertiam vicem ægrotos visitent, nisi prius ipsis certo constet, illos Confessionis Sacramento rite expiatis fuisse.

Illud præterea diligenter servari curabit, ne quis pro corporali salute aliquid ægroto suadeat, vel adhibeat, quod in detrimentum animæ convertatur.

Ubi vero periculum immineat, Parochus monebit ægrotum, ne dæmonum astutia, neque medicorum pollicitationibus, neque propinquorum, aut amicorum blanditiis se ullo modo decipi sinat; quo minus ea, quæ ad animæ salutem pertinent, opportune procuret, et qua par est devotione et celeritate, sancta Sacramenta, dum sana mens est, integrique sensus, religiose suscipiat, citra fallacem illam, ac perniciosam procrastinationem, quæ plurimos ad æterna supplicia perduxit, in diesque, fallente diabolo, perducit.

Quod si æger aliquis hortationibus ac monitis Sacerdotum, vel amicorum et domesticorum consiliis adduci non potest, ut velit peccata sua confiteri, tunc non omnino desperanda res est, sed quamdiu ille vivit, repetendæ sunt frequenter variæ et efficaces Sacerdo-

tum, et aliorum piorum hominum exhortationes; proponendaque æternæ salutis damna, et sempiternæ mortis supplicia; ostendendaque immensa Dei misericordia, eum ad pœnitentiam provocantis, ad ignoscendum paratissimi. Adhibendæ sunt etiam tum privatae, tum publicæ ad Deum preces, ad divinam gratiam impetrandam pro salute miseri decumbentis.

Videbit denique Sacerdos, quibus potissimum tentationibus, aut pravis opinionibus æger sit subjectus, eique, prout opus fuerit, apta remedia prudenter adhibebit.

Sacras imagines Christi Domini crucifixi, beatæ Mariæ Virginis, et Sancti, quem æger præcipue veneratur, ob oculos ejus apponi curabit. Vasculum item adsit aquæ benedictæ, qua frequenter aspergatur.

Proponet etiam ægrotanti, prout ejus conditio feret, aliquas Orationes, et pias mentis ad Deum excitationes: præsertim versiculos e Psalmorum libro, vel Orationem Dominicam, et Salutationem Angelicam, Symbolum Fidei, vel Passionis Domini nostri meditationem, et Sanctorum martyria et exempla, ac cœlestis gloriæ beatitudinem. Hæc tamen opportune et discrete suggerantur, ne ægroto molestia, sed levamen afferatur.

Consoletur infirmum, dicens, se pro eo in Missæ sacrificio, et aliis precibus oraturum, curaturumque ut alii itidem pro eo faciant, idque re ipsa præstabit.

Si morbus gravior, vel cum periculo fuerit, ægroto suadeat, ut dum integra mente est, rem suam omnem recte constituat, et testamentum faciat; si quid habeat alienum,

restituatur, et ad remedium animæ suæ pro facultatibus, quod in Domino ei placuerit, disponat: sed hæc suggerendo, omnis avaritiæ nota caveatur.

Hortetur denique, ut si convalescerit, ante omnia ad Ecclesiam veniat, ubi Deo gratias agat de restituta valetudine, ut sacram Communionem pie suscipiat; ac deinceps meliorem vitæ disciplinam teneat.

*Addit deinde Rituale Romanum: „Sequentes preces omnes, vel ex parte, prout tem-
pus, et ægrotorum conditio feret, pro arbitrio
Sacerdotis dici, vel omitti possunt”. — Unde pau-
cas inde excerptas hic referimus: siquidem qui
plures pro opportunitate desideret, dictum Ri-
tuale consulere possit.*

*Sacerdos igitur infirmi cubiculum ingressus,
primum dicat:*

✠. Pax huic domui.

R. Et omnibus habitantibus in ea.

*Mox infirmum, et lectum ejus, et cubiculum
aspergat aqua benedicta, dicens Antiphonam:*

Asperges me, Domine, hyssopo,
et mundabor: lavabis me, et super
nivem dealbabor.

*Deinde erga infirmum officium suum præstet,
ut supra dictum est. Quo præstito, vel ante-
quam discedat, dicere poterit supra infirmum
aliquem Psalmum ex quatuor prioribus Pœnitentia-
libus (fol. 56), vel Psalmum 90. Qui habitat*

in adjutorio, *etc. cum Gloria Patri, in fine.*
Postea dicat :

Kyrie eleïson. Christe eleïson. Kyrie eleïson. Pater noster.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℞. Sed libera nos a malo.

℣. Salvum fac servum tuum.

℞. Deus meus, sperantem in te.

℣. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto.

℞. Et de Sion tuere eum.

℣. Nihil proficiat inimicus in eo.

℞. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

℣. Esto ei, Domine, turris fortitudinis.

℞. A facie inimici.

℣. Dominus opem ferat illi.

℞. Super lectum doloris ejus.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEUS, cui proprium est misereri semper et parcere: suscipe deprecationem nostram; ut nos, et hunc famulum tuum, quos delictorum catena constringit, miseratio tuæ pietatis clementer absolvat.

DEUS, infirmitatis humanæ singulare præsidium, auxilii tui super infirmum famulum tuum ostende virtutem: ut ope misericordiæ tuæ adjutus, Ecclesiæ tuæ sanctæ incolumis repræsentari mereatur.

CONCEDE hunc famulum tuum, quæsumus Domine Deus, perpetua mentis et corporis sanitate gaudere: et gloriosa beatæ Mariæ semper Virginis intercessione, a præsentī liberari tristitia, et æterna perfrui lætitia. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Benedictio Dei omnipotentis, Patris ✠, et Filii, et Spiritus Sancti,

descendat super te, et maneat semper. R̄. Amen.

Deinde aspergat eum aqua benedicta.

Oremus.

OMNIPOTENS, sempiternus Deus, salus æterna credentium, exaudi nos pro infirmo famulo tuo N., pro quo misericordiæ tuæ imploramus auxilium: ut reddita sibi sanitate, gratiarum tibi in Ecclesia tua referat actiones. Per Christum Dominum nostrum. R̄. Amen.

Oremus.

VIRTUTUM cœlestium Deus, qui ab humanis corporibus omnem languorem, et omnem infirmitatem præcepti tui potestate depellis: adesto propitius huic famulo tuo N., ut fugatis infirmitatibus, et viribus receptis, nomen sanctum tuum, instaurata protinus sanitate, benedicat. Per Christum Dominum nostrum. R̄. Amen.

Oremus.

DOMINE sancte, Pater omnipotens, æternæ Deus, qui fragilitatem humanæ conditionis, infusa virtutis tuæ dignatione, confirmas, ut salutaribus remediis pietatis tuæ corpora nostra et mentes vegetentur: super hunc famulum tuum propitius intende, ut omni necessitate corporeæ infirmitatis exclusa, gratia in eo pristinae sanitatis perfecte reparetur. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Oremus.

RESPICE, Domine, famulum tuum in infirmitate sui corporis laborantem, et animam refove, quam creasti: ut castigationibus emendatus, continuo se sentiat tua medicina salvatum. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Oremus.

OMNIPOTENS, sempiternæ Deus, infirmitatem famuli tui propitius respice : atque ad protegendum eum dexteram tuæ majestatis extende. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Completa Oratione ultima, Sacerdos imponat dexteram manum super caput infirmi, et dicat :

Super ægros manus imponent, et bene habebunt. Jesus Mariæ Filius, mundi salus, et Dominus, meritis et intercessionem sanctorum Apostolorum suorum Petri et Pauli, et omnium Sanctorum, sit tibi clemens et propitius. Amen.

Postea dicat :

℣. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

℣. Initium sancti Evangelii secundum Joannem.

R. Gloria tibi, Domine.

Joan. 1.

IN principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt: et sine ipso factum est nihil, quod factum est: in ipso vita erat, et vita erat lux hominum: et lux in tenebris lucet, et tenebræ eam non comprehenderunt. Fuit homo missus a Deo, cui nomen erat Joannes. Hic venit in testimonium, ut testimonium perhiberet de lumine, ut omnes crederent per illum. Non erat ille lux, sed ut testimonium perhiberet de lumine. Erat lux vera, quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. In mundo erat, et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognovit. In propria venit, et sui eum non receperunt. Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his, qui credunt in nomine ejus: qui non ex sanguini-

bus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt. ET VERBUM CARO FACTUM EST, et habitavit in nobis: et vidimus gloriam ejus, gloriam quasi unigeniti a patre, plenum gratiæ, et veritatis. R̄. Deo gratias.

Postea benedicens infirmum subjungat, dicens:

Benedictio Dei omnipotentis, Patris ✠, et Filii, et Spiritus Sancti, descendat super te, et maneat semper. R̄. Amen.

Deinde aspergat eum aqua benedicta.

Si fuerint plures infirmi in eodem cubiculo, vel loco, Preces et Orationes prædictæ dicuntur super eos in numero plurali. Quæ omnia etiam poterunt, arbitrio Sacerdotis, breviora fieri.

§ VII.

Modus juvandi morientes.

Ingravescente morbo, Parochus infirmum frequentius visitabit, et ad salutem diligenter juvare non desinet, monebitque instante periculo se confestim vocari, ut in tempore præsto sit morienti; sumptoque sanctissimo Viatico, et sacra

Uctione adhibita, si periculum immineat, statim commendationis animæ officium præstabit, de quo infra. Sed si tempus suppetat, sequentia pietatis officia præstare poterit, si ita expedire judicaverit, pro conditione personæ.

Ac primo, si ægrotus Indulgentiam legitima auctoritate concessam consequi possit, eam illi reducat ad mentem, proponatque, quid ad eam consequendam agi debeat: præsertim, ut contrito corde sanctissimum nomen JESU semel, vel sæpius invocet.

Deinde hortetur infirmum, et excitet, ut dum mente viget, eliciat actus fidei, spei, et charitatis, aliarumque virtutum, nempe:

Ut firmiter credat omnes articulos fidei, et quidquid Sancta Romana Ecclesia Catholica et Apostolica credit, et docet.

Ut speret, Christum Dominum nostrum pro sua immensa clementia sibi fore propitium; et merito ejus sanctissimæ passionis, et per intercessionem beatæ Mariæ, et omnium Sanctorum, se vitam æternam consecuturum.

Ut toto corde diligat et maxime diligere cupiat Dominum Deum ea dilectione, qua illum diligunt Beati Sanctique omnes.

Ut ob amorem Dei doleat ex corde de omni offensa, qualitercumque contra Dominum Deum, et proximum commissa.

Ut ex corde ob amorem Dei parcat omnibus, qui sibi quoquo modo fuerint molesti, aut inimici.

Ut ab iis veniam postulet, quos aliquando dictis, aut factis offendit.

Ut quem patitur dolorem et morbi molestiam, propter Deum in poenitentiam pecca-

torum suorum patienter toleret.

Ut si Dominus sibi salutem corporis præstare dignabitur, proponat de cætero pro viribus suis a peccatis cavere, et ejus mandata servare.

Horletur præterea, ut eo modo, quo potest, saltem ex corde ita per intervalla precetur:

Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam.

In te, Domine, speravi: non confundar in æternum.

In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum: redemisti me, Domine, Deus veritatis.

Deus, in adjutorium meum intende: Domine, ad adjuvandum me festina.

Esto mihi, Domine, in Deum protectorem.

Deus, propitius esto mihi peccatori.

Dulcissime Domine Jesu Christe, per virtutem sanctissimæ Passionis tuæ, recipe me in numerum electorum tuorum.

Domine Jesu Christe, suscipe spiritum meum.

Maria mater gratiæ, mater misericordiæ, tu me ab hoste protege, et hora mortis suscipe.

Sancte Angele Dei, mihi custos assiste.

Omnes sancti Angeli, et omnes Sancti, intercedite pro me, et mihi succurrite.

Hæc, et his similia poterit prudens Sacerdos vulgari, vel latino sermone, pro personæ captu, morienti suggerere.

Deinde sequentes preces quanta poterit majori devotione dicat, admoneatque domesticos et circumstantes, ut simul orent pro moriente.

§ VIII.

Ordo Commendationis animæ.

Parochus ad decedentis animæ commendationem accedens, Clericum saltem unum, si potest, secum habeat, qui deferat vasculum aquæ benedictæ, superpelliceum, et stolam violaceam, quibus ipse Sacerdos ante infirmi cubiculum indutus, locum ingrediens dicat:

Pax huic domui, et omnibus habitantibus in ea.

Deinde aspergat ægrotum, lectum, et circumstantes aqua benedicta, dicens:

Asperges me, Domine, hyssopo,
et mundabor: lavabis me, et super
nivem dealbabor.

Postea Salvatoris nostri Crucifixi imaginem ægroto osculandam præbeat, verbis efficacibus eum ad spem æternæ salutis erigens, ipsamque imaginem coram eo ponat, ut illam aspiciens salutis suæ spem sumat.

Deinde accensa candela, genibus flexis cum omnibus circumstantibus breves Litánias devote recitet, in hunc modum:

KYRIE eleïson.
Christe eleïson.

Kyrie eleïson.

Sancta Maria, ora pro eo.

Omnes sancti Angeli et Archangeli,
orate pro eo.

Sancte Abel, ora.

Omnis chorus Justorum, orate.

Sancte Abraham, ora.

Sancte Joannes Baptista, ora.

Sancte Joseph, ora.

Omnes sancti Patriarchæ et Prophætæ, orate.

Sancte Petre, ora.

Sancte Paule, ora.

Sancte Andrea , ora.

Sancte Joannes , ora.

Omnes sancti Apostoli et Evange-
listæ , orate.

Omnes sancti Discipuli Domini , orate.

Omnes sancti Innocentes , orate.

Sancte Stephane , ora.

Sancte Laurenti , ora.

Omnes sancti Martyres , orate.

Sancte Silvester , ora.

Sancte Gregori , ora.

Sancte Augustine , ora.

Omnes sancti Pontifices et Confes-
sores , orate.

Sancte Benedicte , ora.

Sancte Francisce , ora.

Omnes sancti Monachi et Eremitæ ,
orate.

Sancta Maria Magdalena , ora.

Sancta Lucia , ora.

Omnes sanctæ Virgines et Viduæ ,
orate.

Omnes Sancti et Sanctæ Dei , in-
tercedite pro eo.

Propitius esto , parce ei , Domine.

Propitius esto , libera eum , Domine.

Propitius esto, libera.
Ab ira tua, libera.
A periculo mortis, libera.
A mala morte, libera.
A pœnis inferni, libera.
Ab omni malo, libera.
A potestate diaboli, libera.
Per Nativitatem tuam, libera.
Per Crucem et Passionem tuam, libera.
Per Mortem et Sepulturam tuam, libera.
Per gloriosam Resurrectionem tuam, libera.
Per admirabilem Ascensionem tuam, libera.
Per gratiam Spiritus Sancti Paracliti, libera.
In die judicii, libera.
Peccatores, te rogamus audi nos.
Ut ei parcas, te rogamus audi nos.
Kyrie eleïson.
Christe eleïson.
Kyrie eleïson.

Deinde cum in agone sui exitus anima anxietur, dicantur sequentes Orationes.

Oratio.

PROFICISCERE, anima christiana, de hoc mundo, in nomine Dei Patris omnipotentis, qui te creavit: in nomine Jesu Christi Filii Dei vivi, qui pro te passus est: in nomine Spiritus Sancti, qui in te effusus est: in nomine Angelorum et Archangelorum: in nomine Thronorum et Dominationum: in nomine Principatum et Potestatum: in nomine Cherubim et Seraphim: in nomine Patriarcharum et Prophetarum: in nomine sanctorum Apostolorum et Evangelistarum: in nomine sanctorum Martyrum et Confessorum: in nomine sanctorum Monachorum et Eremitarum: in nomine sanctarum Virginum, et omnium Sanctorum et Sanctarum Dei. Hodie sit in pace locus tuus, et habitatio tua in sancta Sion. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Oratio.

DEUS misericors, Deus clemens, Deus, qui secundum multitudinem miserationum tuarum peccata pœnitentium deles, et præteritorum criminum culpas venia remissionis evacuas: respice propitius super hunc famulum tuum *N.*, et remissionem omnium peccatorum suorum tota cordis confessione poscentem deprecatus exaudi. Renova in eo, piissime Pater, quidquid terrena fragilitate corruptum, vel quidquid diabolica fraude violatum est: et unitati corporis Ecclesiæ membrum redemptionis annecte. Miserere, Domine, gemituum, miserere lacrymarum ejus: et non habentem fiduciam, nisi in tua misericordia, ad tuæ sacramentum reconciliationis admitte. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

COMMENDO te omnipotenti Deo, charissime frater, et ei, cujus es creatura, committo: ut cum huma-

nitatis debitum morte interveniente persolveris, ad auctorem tuum, qui te de limo terræ formaverat, revertaris. Egredienti itaque animæ tuæ de corpore, splendidus Angelorum cœtus occurrat: judex Apostolorum tibi senatus adveniat: candidatorum tibi Martyrum triumphator exercitus obviet: liliata rutilantium te Confessorum turba circumdet: jubilantium te Virginum chorus excipiat, et beatæ quietis in sinu Patriarcharum te complexus adstringat: mitis, atque festivus Christi Jesu tibi adspectus appareat, qui te inter assistentes sibi jugiter interesse decernat. Ignores omne quod horret in tenebris, quod stridet in flammis, quod cruciat in tormentis. Cedat tibi teterrimus Satanæ cum satellitibus suis: in adventu tuo te comitantibus Angelis contremiscat, atque in æternæ noctis chaos immane effugiat. Exsurgat Deus, et dissipentur inimici ejus: et fugiant qui oderunt eum, a facie ejus. Sicut deficit fumus, deficient:

sicut fluit cera a facie ignis, sic pereant peccatores a facie Dei: et justi epulentur, et exsultent in conspectu Dei. Confundantur igitur et erubescant omnes tartaræ legiones, et ministri Satanæ iter tuum impedire non audeant. Liberet te a cruciatu Christus, qui pro te crucifixus est. Liberet te ab æterna morte Christus, qui pro te mori dignatus est. Constituat te Christus Filius Dei vivi intra paradisi sui semper amœna virentia, et inter oves suas te verus ille Pastor agnoscat. Ille ab omnibus peccatis tuis te absolvat, atque ad dexteram suam in electorum suorum te sorte constituat. Redemptorem tuum facie ad faciem videas, et præsens semper assistens, manifestissimam beatis oculis adspicias veritatem. Constitutus igitur inter agmina beatorum, contemplationis divinæ dulcedine potiaris in sæcula sæculorum. R. Amen.

Oratio.

SUSCIPE, Domine, servum tuum
in locum sperandæ sibi salvatio-
nis a misericordia tua. R. Amen.

Libera, Domine, animam servi
tui ex omnibus periculis inferni, et
de laqueis pœnarum, et ex omni-
bus tribulationibus. R. Amen.

Libera, Domine, animam servi
tui, sicut liberasti Henoch et Eliam
de communi morte mundi. R. Amen.

Libera, Domine, animam servi
tui, sicut liberasti Noë de diluvio.
R. Amen.

Libera, Domine, animam servi
tui, sicut liberasti Abraham de Ur
Chaldæorum. R. Amen.

Libera, Domine, animam servi
tui, sicut liberasti Job de passioni-
bus suis. R. Amen.

Libera, Domine, animam servi tui,
sicut liberasti Isaac de hostia, et de
manu patris sui Abrahæ. R. Amen.

Libera, Domine, animam servi
tui, sicut liberasti Loth de Sodo-

mis, et de flamma ignis. R̄. Amen.

Libera, Domine, animam servi tui, sicut liberasti Moysen de manu Pharaonis, regis Ægyptiorum. R̄. Amen.

Libera, Domine, animam servi tui, sicut liberasti Daniëlem de lacu leonum. R̄. Amen.

Libera, Domine, animam servi tui, sicut liberasti tres pueros de camino ignis ardentis, et de manu regis iniqui. R̄. Amen.

Libera, Domine, animam servi tui, sicut liberasti Susannam de falso crimine. R̄. Amen.

Libera, Domine, animam servi tui, sicut liberasti David de manu regis Saul, et de manu Goliæ. R̄. Amen.

Libera, Domine, animam servi tui, sicut liberasti Petrum et Paulum de carceribus. R̄. Amen.

Et sicut beatissimam Theclam Virginem et Martyrem tuam de tribus atrocissimis tormentis liberasti, sic liberare digneris animam hujus servi tui, et tecum facias in bonis congaudere cœlestibus. R̄. Amen.

Oratio.

COMMENDAMUS tibi, Domine, animam famuli tui N., precamurque te, Domine Jesu Christe Salvator mundi, ut propter quam ad terram misericorditer descendisti, Patriarcharum tuorum sinibus insinuare non renuas. Agnosce, Domine, creaturam tuam, non a diis alienis creatam, sed a te solo Deo vivo et vero: quia non est alius Deus præter te, et non est secundum opera tua. Lætifica, Domine, animam ejus in conspectu tuo, et ne memineris iniquitatum ejus antiquarum, et ebrietatum, quas suscitavit furor, sive fervor mali desiderii. Licet enim peccaverit, tamen Patrem, et Filium, et Spiritum Sanctum non negavit, sed credidit, et zelum Dei in se habuit, et Deum, qui fecit omnia, fideliter adoravit.

Oratio.

DELICTA juventutis, et ignorantias ejus, quæsumus, ne memine-

ris, Domine: sed secundum magnam misericordiam tuam memor esto illius in gloria claritatis tuæ. Aperiantur ei cœli, collætentur illi Angeli. In regnum tuum, Domine, servum tuum suscipe. Suscipiat eum sanctus Michaël Archangelus Dei, qui militiæ cœlestis meruit principatum. Veniant illi obviam sancti Angeli Dei, et perducant eum in civitatem cœlestem Jerusalem. Suscipiat eum beatus Petrus Apostolus, cui a Deo claves regni cœlestis traditæ sunt. Adjuvet eum sanctus Paulus Apostolus, qui dignus fuit esse vas electionis. Intercedat pro eo sanctus Joannes, electus Dei Apostolus, cui revelata sunt secreta cœlestia. Orent pro eo omnes sancti Apostoli, quibus a Domino data est potestas ligandi, atque solvendi. Intercedant pro eo omnes Sancti et Electi Dei, qui pro Christi nomine tormenta in hoc sæculo sustinuerunt: ut vinculis carnis exutus, pervenire mereatur ad gloriam regni

cœlestis, præstante Domino nostro Jesu Christo: Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivit et regnat in sæcula sæculorum. R̃. Amen.

Oratio ad Dominum Jesum Christum de singulis articulis Passionis ejus, dicenda a moriente, vel ab alio pro eo.

ŷ. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi.

R̃. Quia per sanctam crucem tuam redemisti mundum.

DEUS, qui pro redemptione mundi voluisti nasci, circumcidi, a Judæis reprobari, a Juda traditore osculo tradi, vinculis alligari, sicut agnus innocens ad victimam duci, atque conspectibus Annæ, Caïphæ, Pilati, et Herodis indecenter offerri, a falsis testibus accusari, flagellis et opprobriis vexari, sputis conspui, spinis coronari, colaphis cædi, arundine percuti, facie velari, vestibus exui, cruci clavis affigi, in cruce levari, inter latrones deputari, felle

et aceto potari, et lancea vulnerari: tu, Domine, per has sanctissimas pœnas tuas, quas ego indignus récolo, et per sanctam crucem et mortem tuam, libera me (*vel, si alius dicit pro eo, libera famulum tuum N.*) a pœnis inferni, et perducere digneris, quo perduxisti latronem tecum crucifixum. Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

Tres piæ et utiles morientibus Orationes, cum tribus Pater Noster, et tribus Ave Maria, in agone mortis recitandæ.

Primo dicitur: Kyrie eleïson. Christe eleïson. Kyrie eleïson. Pater noster. Ave Maria.

Oratio.

DOMINE Jesu Christe, per tuam sanctissimam agoniam, et orationem, qua orasti pro nobis in monte Oliveti, quando factus est sudor tuus sicut guttæ sanguinis decurrentis in terram: obsecro te, ut multitudinem sudoris tui sanguinei, quem

præ timoris angustia copiosissime pro nobis effudisti, offerre et ostendere digneris Deo Patri omnipotenti contra multitudinem omnium peccatorum hujus famuli tui N., et libera eum in hac hora mortis suæ ab omnibus pœnis et angustiis, quas pro peccatis suis se timet meruisse. Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus in sæcula sæculorum. R. Amen.

Secundo dicitur: Kyrie eleïson. Christe eleïson. Kyrie eleïson. Pater noster. Ave Maria.

Oratio.

DOMINE Jesu Christe, qui pro nobis mori dignatus es in cruce, obsecro te, ut omnes amaritudines passionum, et pœnarum tuarum, quas pro nobis miseris peccatoribus sustinuisti in cruce, maxime in illa hora, quando sanctissima anima tua egressa est de sanctissimo corpore tuo, offerre et ostendere digneris Deo Patri omnipotenti pro anima

hujus famuli tui *N.*, et libera eum in hac hora mortis ab omnibus pœnis et passionibus, quas pro peccatis suis se timet meruisse. Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus in sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Tertio dicitur: Kyrie eleïson. Christe eleïson. Kyrie eleïson. Pater noster. Ave Maria.

Oratio.

DOMINE Jesu Christe, qui per os Prophetæ dixisti: In charitate perpetua dilexi te, ideo attraxi te miserans; obsecro te, ut eandem charitatem tuam, quæ te de cœlis in terram ad tolerandas omnium passionum tuarum amaritudines attraxit, offerre et ostendere digneris Deo Patri omnipotenti pro anima hujus famuli tui *N.*, et libera eum ab omnibus passionibus et pœnis, quas pro peccatis suis timet se meruisse. Et salva animam ejus in hac hora exitus sui. Aperi ei januam

vitæ, et fac eum gaudere cum Sanctis tuis in gloria æterna. Et tu, piissime Domine Jesu Christe, qui redemisti nos pretiosissimo Sanguine tuo, miserere animæ hujus famuli tui, et eam introducere digneris ad semper virentia et amœna loca paradisi, ut vivat tibi amore indivisibili, qui a te, et ab electis tuis numquam separari potest. Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus in sæcula sæculorum. R. Amen.

In Expiratione.

Cum vero tempus expirandi institerit, tunc maxime ab omnibus circumstantibus flexis genibus vehementer orationi instandum est. Ipse vero moriens, si potest, dicat, vel si non potest, assistens, sive Sacerdos pro eo clara voce pronuntiet: JESU, JESU, JESU. Quod, et ea, quæ sequuntur, ad illius aures, si videbitur, eliant sæpius repetat.

In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum. Domine Jesu Christe, suscipe spiritum meum. Sancta Maria, ora pro me. Maria

mater gratiæ, mater misericordiæ,
tu me ab hoste protege, et hora
mortis suscipe.

Tunc ubi viget pia consuetudo, pulsetur campana parochialis Ecclesiæ aliquibus ictibus, ad significandum fidelibus in urbe, vel loco, aut extra in suburbanis existentibus, instantem mortem expirantis ægroti, ut pro eo Deum rogare possint.

Egressa anima de corpore, statim dicatur hoc:

R. Subvenite Sancti Dei, occurrite
Angeli Domini, * Suscipientes ani-
mam ejus, * Offerentes eam in con-
spectu Altissimi. x. Suscipiat te
Christus, qui vocavit te, et in sinum
Abrahæ Angeli deducant te. R.
Suscipientes animam ejus, * Offe-
rentes eam in conspectu Altissimi. x.
Requiem æternam dona ei, Domine,
et lux perpetua luceat ei. * Offerentes
eam in conspectu Altissimi.

Kyrie eleïson. Christe eleïson. Ky-
rie eleïson. Pater noster.

x. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

x. Requiem æternam dona ei, Do-
mine.

R. Et lux perpetua luceat ei.

ſ. A porta inferi.

R. Erue, Domine, animam ejus

ſ. Requiescat in pace.

R. Amen.

ſ. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

ſ. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

TIBI, Domine, commendamus animam famuli tui *N.*, ut defunctus sæculo tibi vivat, et quæ per fragilitatem humanæ conversationis peccata commisit, tu venia misericordissimæ pietatis absterge. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen

Interim detur campana signum transitus defuncti pro loci consuetudine, ut audientes pro ejus anima Deum precentur.

Deinde corpus de more honeste compositum loco decenti cum lumine collocetur; ac parva Crux super pectus inter manus defuncti ponatur: aut ubi Crux desit, manus in modum Crucis componantur: interdumque aspergatur aqua benedicta: et interim, donec efferatur, qui adsunt, sive Sacerdotes, sive alii, orabunt pro defuncto.

APPENDIX NOVA
AD
RITUALE ROMANUM,
IN GRATIAM
CLERI BUSCODUCENSIS
EX SPECIALI CONCESSIONE SEDIS APOSTOLICÆ
de die 17 Septembris 1885.

AL

ie
ne
tr
d
D
n
m
t
t
ti
la
t

BENEDICTIONUM

ALIQOT FORMULÆ PRO IIS, QUI FACULTATE
AD HOC NECESSARIA INSTRUCTI SUNT.

Benedictio Rosariorum.

Ÿ. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R̃. Qui fecit cœlum et terram.

Ÿ. Domine, exaudi orationem meam.

R̃. Et clamor meus ad te veniat.

Ÿ. Dominus vobiscum.

R̃. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens, et misericors Deus, qui propter eximiam charitatem tuam, qua dilexisti nos, Filium tuum Unigenitum Dominum nostrum Jesum Christum de cœlis in terram descendere, et de Beatissimæ Virginis Mariæ Dominæ nostræ utero sacratissimo, Angelo nuntiante, carnem suscipere, crucemque ac mortem subire, et tertia die gloriose a mortuis resurgere voluisti, ut nos eriperes de potestate diaboli: obsecramus immensam clementiam tuam, ut hæc signa Rosarii in honorem, et laudem ejusdem Genitricis Filii tui ab Ecclesia tua fideli dicata, bene✠dicas, et sancti✠fices,

AL

te
n
tr
d
I
n
n
t
t
t
l
t

BENEDICTIONUM

ALIQOT FORMULÆ PRO IIS, QUI FACULTATE
AD HOC NECESSARIA INSTRUCTI SUNT.

Benedictio Rosariorum.

Ÿ. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R̃. Qui fecit cœlum et terram.

Ÿ. Domine, exaudi orationem meam.

R̃. Et clamor meus ad te veniat.

Ÿ. Dominus vobiscum.

R̃. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens, et misericors Deus, qui propter eximiam charitatem tuam, qua dilexisti nos, Filium tuum Unigenitum Dominum nostrum Jesum Christum de cœlis in terram descendere, et de Beatissimæ Virginis Mariæ Dominæ nostræ utero sacratissimo, Angelo nuntiante, carnem suscipere, crucemque ac mortem subire, et tertia die gloriose a mortuis resurgere voluisti, ut nos eriperes de potestate diaboli: obsecramus immensam clementiam tuam, ut hæc signa Rosarii in honorem, et laudem ejusdem Genitricis Filii tui ab Ecclesia tua fideli dicata, bene✠dicas, et sancti✠fices,

eisque tantam infundas virtutem Spiritus Sancti, ut quicumque horum quodlibet secum portaverit, et in domo sua reverenter tenuerit, et in eis ad te devote oraverit, salubri, et perseveranti devotione abundet, sitque consors et particeps omnium gratiarum, privilegiorum et indulgentiarum, quæ ejusdem Rosarii recitationi per Sanctam Sedem Apostolicam concessa fuerunt; ob omni hoste visibili et invisibili semper et ubique in hoc sæculo liberetur; et in exitu suo ab ipsa Beatissima Virgine Maria Dei Genitrice tibi plenus bonis operibus præsentari mereatur. Per eundem Dominum etc.

Deinde aspergantur aqua benedicta.

NB. Eadem formula adhiberi potest dum benedicuntur Coronæ, mutando signa Rosarii in Coronas.

**Benedictio Imaginum Jesu Christi
Domini Nostri, Beatæ Virginis
Mariæ et Sanctorum.**

- Ÿ. Adjutorium nostrum in nomine Domini.
- ℞. Qui fecit cælum et terram.
- Ÿ. Domine, exaudi orationem meam.
- ℞. Et clamor meus ad te veniat.

Ÿ. Dominus vobiscum.

R̃. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui Sanctorum tuorum imagines (sive effigies) sculpi aut pingi non reprobas, ut quoties illas oculis corporeis intuemur, toties eorum actus et sanctitatem ad imitandum memoriæ oculis meditemur: hanc, quæsumus, imaginem, (seu sculpturam) in honorem et memoriam Unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi (vel Beatissimæ Virginis Mariæ Matris Domini nostri Jesu Christi vel beati N. Apostoli tui, vel Martyris, vel Confessoris, aut Pontificis, aut Virginis) adaptatam benedicere ✠ et sanctificare ✠ digneris: et præsta, ut quicumque coram illa Unigenitum Filium tuum (vel Beatissimam Virginem, vel gloriosum Apostolum, sive Martyrem, sive Confessorem, aut Virginem) suppliciter colere et honorare studuerit, illius meritis et obtentu a te gratiam in præsentī, et æternam gloriam obtineat in futurum. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Ultimo aspergit aqua benedicta.

Benedictio Crucium et Numismatum.

Ÿ. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

Ŕ. Qui fecit cœlum et terram.

Ÿ. Domine, exaudi orationem meam.

Ŕ. Et clamor meus ad te veniat.

Ÿ. Dominus vobiscum.

Ŕ. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens Deus, qui Crucis signum pretioso Filii tui sanguine dedicasti, quique per eandem Crucem mundum redimere voluisti, et per virtutem ejusdem venerabilis Crucis humanum genus ab antiqui hostis chirographo liberasti: te supplices exoramus, ut digneris has Cruces (*aut hæc numismata, vel hanc Crucem, aut hoc numisma*) paterna pietate bene✠dicere, et cœlestem eis virtutem et gratiam impertire; ut quicumque ea (*vel eas, aut illud*) in Passionis et Crucis Unigeniti tui signum ad tutelam corporis et animæ super se gestaverint, cœlestis gratiæ plenitudinem in eis et munimen valeant tuæ benedictionis accipere. Quemadmodum virgam Aaron ad rebellium perfidiam repellendam benedixisti, ita et hæc signa tua dextera bene✠dic, et contra omnes diabolicas fraudes virtutem eis tuæ

defensionis impendas, ut portantibus illa animæ pariter et corporis prosperitatem conferant salutarem, et spiritualia in eis dona multiplicent. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Deinde aspergat aqua benedicta, dicens:

In nomine Patris ✠, et Filii et Spiritus Sancti. R̃. Amen.

Benedictio Scapularium.

DE SS. TRINITATE.

Ut in Ritualis Romani Appendice. Videlicet:

Sacerdos indutus superpelliceo et stola albi coloris dicit:

Ÿ. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R̃. Qui fecit cœlum et terram.

Ÿ. Dominus vobiscum.

R̃. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Jesu Christe, qui tegumen nostræ mortalitatis induere dignatus es: obsecramus immensam tuæ largitatis abundantiam; ut hoc genus vestimenti, quod sancti patres ad innocentiae et humilitatis indicium abrenuntiantes sæculo ferre sanxerunt, tu ita bene✠dicere

digueris, ut hic famulus tuus (*vel* famula tua)
N. qui (*vel* quæ) hoc indutus (*vel* induta) fuerit
 vestimento, te quoque induere mereatur.
 Qui vivis et regnas per omnia sæcula sæculo-
 rum. *R.* Amen.

Postea aspergit aqua benedicta.

Modus imponendi dictum Scapulare.

Y. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum et terram.

Y. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Adesto, Domine, supplicationibus nostris:
 ut hunc famulum tuum (*vel* famulam tuam),
 cui in tui nomine habitum Religionis sanctis-
 simæ Trinitatis imponimus, tu ita bene❖di-
 cere digneris; ut te largiente devotus (*vel* de-
 vota) persistat, et vitam consequi mereatur
 æternam. Per Dominum nostrum Jesum Chris-
 tum, etc. *R.* Amen.

*Nunc imponitur sacrum Scapulare a Sacer-
 dote dicente:*

Accipe habitum sanctissimæ Trinitatis, in
 augmentum fidei, spei, et charitatis: in no-
 mine Patris, et Filii ❖, et Spiritus Sancti.
R. Amen.

Ÿ. Dominus vobiscum.

Ř. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui dedisti famulo tuo (*vel* famulæ tuæ) in confessione veræ fidei æternæ Trinitatis gloriam agnoscere, et in potentia majestatis adorare unitatem: quæsumus; ut ejusdem fidei firmitate ab omnibus semper muniatur adversis.

Deus, qui per sanctos Joannem et Felicem Ordinem sanctissimæ Trinitatis, ad redimendum de potestate Saracenorum captivos, cœlitus instituere dignatus es: præsta, quæsumus; ut eorum suffragantibus meritis a captivitate corporis et animæ, te adjuvante, liberetur hic famulus tuus (*vel* hæc famula tua). Per Christum Dominum nostrum. Ř. Amen.

Suscipiat te sanctissima Trinitas in numerum confratrum, consororumque Confraternitatis nostræ: et licet te indigne suscipimus, in orationibus tamen nostris precamur, ut tibi sanctissima Trinitas concedat tempus bene vendi, constantiam perseverandi; et sicut nos hodie fraterna charitas spiritualiter jungit in terris, ita divina pietas, quæ dilectionis est auctrix et amatrix, nos cum fidelibus suis jungere dignetur in cœlis. Per Christum Do-

minum nostrum. R̃. Amen.

Datur benedictio, dicendo:

Pax et benedictio Dei omnipotentis, Patris
✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ Sancti descen-
dat super te (*vel super vos*), et maneat sem-
per. R̃. Amen.

BENEDICTIO HABITUS DE SANCTA MARIA
DE MONTE CARMELO.

Uti in Ritualis Romani Appendice. Nimirum:

*Sodalitati huic nomen daturus, ipso die ad
Pœnitentiæ atque Eucharistiæ Sacramenta ac-
cedat, ut plenariam Indulgentiam a Paulo V.
concessam lucrari valeat.*

*Si fieri potest, Scapulare benedicendum est
ad Altare Beatissimæ Virginis Mariæ de Mon-
te Carmelo, duobus cereis accensis.*

*Sacerdos superpelliceum induat, una cum stola
albi coloris.*

*Genuflexo qui habitum recipit, Sacerdos stans
dicat:*

Suscepimus, Deus, misericordiam tuam in
medio templi tui: secundum nomen tuum,
Deus, sic et laus tua in fines terræ: justitia
plena est dextera tua.

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison.
Pater noster. *secreto.*

Ÿ. Et ne nos inducas in tentationem.

R̃. Sed libera nos a malo.

Ÿ. Salvum fac servum tuum.

R̃. Deus meus, sperantem in te.

Ÿ. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto.

R̃. Et de Sion tuere eum.

Ÿ. Nihil proficiat inimicus in eo.

R̃. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

Ÿ. Domine, exaudi orationem meam.

R̃. Et clamor meus ad te veniat.

Ÿ. Dominus vobiscum.

R̃. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Suscipiat te Christus in numero fidelium suorum, et nos, licet indigni, te suscipimus in orationibus nostris. Concedat tibi Deus per Unigenitum suum, mediatorem Dei et hominum, tempus bene vivendi, locum bene agendi, constantiam bene perseverandi, et ad æternæ vitæ hæreditatem feliciter perveniendi: et sicut nos hodie fraterna charitas spiritualiter jungit in terris, ita divina pietas, quæ dilectionis est auctrix et amatrix, nos cum fidelibus suis conjungere dignetur in cœlis. Per eundem Christum Dominum nostrum. R̃. Amen.

Ÿ. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R̃. Qui fecit cœlum et terram.

Ÿ. Sit nomen Domini benedictum.

Ŕ. Ex hoc nunc, et usque in sæculum.

Ÿ. Domine, exaudi orationem meam.

Ŕ. Et clamor meus ad te veniat.

Ÿ. Dominus vobiscum.

Ŕ. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Æterne Pater et omnipotens Deus, qui Unigenitum tuum vestem nostræ mortalitatis induere voluisti: obsecramus, immensam tuæ largitatis bene~~×~~ditionem in hoc genus effluere vestimenti, quod sancti Patres ad innocentiae et humilitatis indicium a renuntiantibus sæculo gestari sanxerunt; et sic ipsum bene~~×~~dicere digneris, ut quicumque eo usus fuerit, induere mereatur ipsum Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. Ŕ. Amen.

Oremus.

Suppliciter te, Domine, rogamus, ut super hunc habitum servo tuo (*vel* ancillæ tuæ) imponendum bene~~×~~dictio tua benigna descendat: ut sit bene~~×~~dictus, atque divina virtute procul pellantur hostium nostrorum visibilium et invisibilium tela nequissima. Ŕ. Amen.

Aspergat habitum aqua benedicta, et imponendo dicat:

Accipe vir devote (*vel* devota mulier) hunc habitum benedictum: precantes sanctissimam Virginem, ut ejus meritis illum perferas sine macula, et te ab omni adversitate defendat, atque ad vitam perducatur æternam. R̃. Amen.

Adesto, Domine, supplicationibus nostris: et hunc famulum tuum (*vel* hanc ancillam tuam), quem (*vel* quam) Sodalitati sanctæ Religionis Carmelitarum sociamus, perpetua tribue firmitate corroborari, ut perseveranti proposito, in omni sanctitate tibi valeat famulari.

Protege, Domine, famulum tuum (*vel* ancillam tuam) subsidiis pacis, et beatæ Mariæ semper Virginis patrociniiis confidentem, a cunctis hostibus redde securum (*vel* securam).

Bene✠dicat te conditor cœli et terræ, Deus omnipotens, qui te eligere dignatus est ad Beatissimæ Virginis Mariæ de Monte Carmelo Societatem et Confraternitatem: quam precamur, ut in hora obitus tui conterat caput serpentis, qui tibi est adversarius, et tandem tamquam victor palmam, et coronam sempiternæ hæreditatis consequaris. Per Christum Dominum nostrum. R̃. Amen.

Si autem habitus solum sit benedicendus, incipitur a ŷ. Adjutorium nostrum, usque ad

orationem Suppliciter, inclusive.

Deinde aspergat Confratrem aqua benedicta, et subjungat:

Ego auctoritate, qua fungor, et mihi concessa, recipio te ad Confraternitatem sacrae Religionis Carmelitarum, et investio, ac participem te facio omnium bonorum spiritualium ejusdem Ordinis. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

His expletis, describatur Confratris nomen in codice Confraternitatis, et paucis, sed efficacioribus verbis Sacerdos eum adhortetur ad caute, pie, sancteque vivendum, ne Deiparam offendat, quam in posterum peculiari devotionis obsequio et affectu colere, ac veluti singularem ac dulcissimam matrem prosequi fas erit.

BENEDICTIO SCAPULARIS SEPTEM DOLORUM B. M. V.

Ÿ. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R̃. Qui fecit cœlum et terram.

Oremus.

Domine Jesu Christe, qui tegimen nostræ mortalitatis induere dignatus es, obsecramus immensam largitatis tuæ abundantiam, ut hoc genus vestimentorum, quod Sancti Patres, ad innocentiã humilitatisque indicium, in me-

moriā Septem Dolorum Beatæ Virginis Mariæ nos ferre sanxerunt, ita benedicere ✠ digneris, ut qui illis fuerit indutus, corpore pariter, ac animo induat te Salvatorem nostrum. Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum.

Postea Sacerdos aspergit Scapulare aqua benedicta, illud recipienti imponat, dicens:

Accipe, charissime frater (*vel* soror), habitum Beatæ Mariæ Virginis singulare signum servorum suorum, in memoriā Septem Dolorum, quos ipsa in vita et morte Unigeniti Filii sui sustinuit, ut ita indutus sub ejus patrocinio perpetuo vivas.

Benedictio Dei omnipotentis ✠ Patris et Filii, et Spiritus Sancti descendat super te (*vel* vos), et maneat semper: Passio Domini nostri Jesu Christi, et compassio Beatæ Mariæ Virginis sit in corde et corpore nostro. Amen.

BENEDICTIO SCAPULARIS IMMACULATÆ
CONCEPTIONIS BEATÆ
MARIAE VIRGINIS.

Ÿ. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R̃. Qui fecit cœlum et terram.

Ÿ. Dominus vobiscum.

R̃. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Jesu Christe, qui tegimen nostræ mortalitatis induere dignatus es, tuæ largitatis clementiam humiliter imploramus, ut hoc genus vestimenti, quod in honorem et memoriam Conceptionis Immaculatæ Beatæ Mariæ Virginis (nec non ut illo indutus exoret) in hominum pravorum morum reformationem institutum fuit, benedicere ✠ digneris, ut hic famulus tuus (*vel* famuli tui), qui eo indutus fuerit (*vel* induti fuerint), Beata Maria Virgine intercedente, te quoque induere mereatur (*vel* mereantur). Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

Postea Sacerdos aspersum Scapulare aqua benedicta imponit recipienti, dicens :

Accipe, frater, (*vel* accipite fratres), Scapulare Beatæ Mariæ Virginis Immaculatæ, ut, ea intercedente, veterem hominem exutus, ab omni inquinamento mundatus, ipsum perferas, sine macula, et ad vitam pervenias sempiternam. Amen.

Et ego ex facultate mihi tradita, ac juxta intentionem Sanctitatis Suæ, recipio te (*vel* vos) in participationem bonorum spiritualium, quæ in Congregatione Clericorum Regularium ex gratia Dei fiunt, et quæ per Sanctæ Sedis

Apostolicæ privilegium concessa sunt. In nomine Patris ✠, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

NB. *Si plures sint, numerus pluralis semper adhibeatur.*

BUSCODUCEN.

Instante Rmo Dno hodierno Episcopo Buscoducen., Sanctissimus Dominus Noster Leo Papa XIII, referente subscripto Sacrorum Rituum Congregationis Secretario, suprascriptas Benedictionum formulas, antea ab ipsamet Sacra Congregatione revisas et emendatas, in usum Buscoducen. Diœceseos approbavit, atque in Appendice ad Rituale Romanum imprimi indulsit. Contrariis non obstantibus quibuscumque. Die 17 Septembris 1885.

Pro Emo et Rmo Dno Card. D. Bartolini S. R. C. Præfecto.

A. Card. SERAFINI.

LAURENTIUS SALVATI, S. R. C. Secretarius.

INDEX.

	Pag.
Oratio, quam ante cujuslibet Sacramenti administrationem præmittere convenit.	(5)
§ I. De Sacramento Baptismi.	6
Ordo Baptismi parvulorum.	ib.
Ordo supplendi omissa super infantem baptizatum.	20
" II. De Sacramento Pœnitentiæ.	32
Absolutionis Forma.	ib.
" III. De Sacramento Eucharistiæ.	34
De Communione infirmorum.	ib.
" IV. De Sacramento Extremæ Uctionis.	42
Ordo ministrandi Sacramentum Extremæ Uctionis	46
Septem Psalmi Pœnitentiales, cum Litaniis.	56
" V. Benedictio Apostolica in articulo mortis	82

INDEX.

§ VI.	De visitatione et cura infirmorum. .	86
" VII.	Modus juvandi morientes.	97
" VIII.	Ordo commendationis animæ. . . .	100
	In expiratione	116
	Benedictio Rosariorum.	3*
	Benedictio Imaginum Jesu Christi Domini nostri, B. Virginis Ma- riæ et Sanctorum.	4*
	Benedictio Crucium et Numismatum.	6*
	Benedictio Scapularium.	7*

